

Isonkyrön Jouluku 2004

Hyvää vanhan ajan Joulua ja menestystä vuodelle 2005

Näissä Kivikirkon kansan maisemissa on hiljennetty Joulun viettoon jo satoja vuosia ennen meitä. Lujassa ollut leipä ja ankarammat elinolosuhteet tekivät ehkä vanhan ajan Joulusta nykyistä aidomman juhlan. Voimme kuvitella kuinka yritteliään kansan kiitokseen riitti jo välttämättömimpien elämän edellytysten saavuttaminen.

Meillä isonkyröläisillä on etuoikeus viettää Jouluaamme historiallisella paikalla. Täällä jos missä on mahdollista saavuttaa oikea vanhan ajan joulumieli.

Isonkyrön kunta

Isonkyrön Joulukuori 2004

SISÄLLYSLUETTELO

Jouluinen tervehdys	Patrik Lindholm	4
Ankkaa ja käärmettä	Jorma Luoma	5
Kaatuneitten muistopäivä	Veikko Hakala	6
Joulun tarkoitus	Tonttu Tunteaton	7
Vanha Kirkko	Mirja Rinta	8
Isonkyrön Vanha kirkko 700-vuotta	Pirkko Viljanmaa	9
Isonkyrön keskiaikainen kivikirkko	Markus Hiekkänen	10
Uhrilehdosta kirkkoon	Heikki Ylikangas	11
Kivikirkko Kyrön kankahalla	Ilpo Lagersted	12
Enkeliaiheinen näyttely	Kuvia	13
Kirkkotietä Vöyriltä Isoonkyröön	Tapani Mäki-Reini	14-15
Jousiamuntaa Pappilansaarella	Väinö Pollari	16
Isonkyrön tykkipuisto	Tauno Lepistö	17
Sirpistä puimuriin	Pirkko Viljanmaa	18-19
Jouluyö etulinjassa	Risto Knaapi	20
Isonkyrön vuoden yritys	Pirkko Viljanmaa	21
Tietanssit Tuuralassa	Tarja Perkiö	22-23
Niinisalon tykistöprikaatin vala	Kuvia	24-25
Yrjö Yrittäjä	Inka Krueger	26
Yrittäjäksi vai toisen leipiin	Marika Karhu	27
	Jussi Sandhu	27
Yhyres vauhdittaa Kyrönmaata	Outi Myllymäki	28-29
Tapahtui vuoden 2004 varrella	kuvia	

Kun taivas on tumma ja pohjoisesta tuulee,
silloin enkelin laulavan kuulee.
Se rakkautta ja lämpöä koteihin laulaa
ja kaikille toivottaa joulurauhaa.

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Tulevaa Vuotta!*

JOULUINEN TERVEHDYS KUNNAN ELINKEINOTOIMESTA!

Kunnassamme on hyvä meininki. Siltä ainakin tuntuu, kuntaan vast'ikään muuttaneen perheen mielestä. Isokyröä voi pitää kilpailukykyisenä asumisympäristönä. Kunnan peruspalvelut ovat kunnossa ja riittävän lähellä, yrittämistä ja rakentamista tuetaan hyvin. Tutustuttuani kunnan yrityksiin ja toimialoihin havaitsin nopeasti, että meillä on myös hyvä sekoitus eri alojen parissa työskenteleviä yrittäjiä. Täällä on vahvoja toimialakeskittymiä, kuten autokauppaa, mutta myös pienyrittäjiä ja vahva perusmaatalous.

Yrittäjyys on tuonut jatkuvuutta koko yhteiskuntaan. Yrittäjäksi on kaikilla periaatteessa vapaa pääsy ja yrittäjänä on mahdollisuus menestyä taustasta ja koulutuksesta riippumatta. Mutta se ei tarkoita etteikö itseään tarvitsisi kouluttaa ja kehittää. Kilpailussa mukana pysyminen vaatii jatkuvaa innovointia, informaation hankkimista, teknologian, sosiaalisten ja ammatillisten verkostojen hyödyntämistä. Menestyminen pitkällä aikavälillä edellyttää arvonlisän aikaansaamista, joka perustuu esimerkiksi osaamis pääoman kaltaisten aineettomien ydinosaamisalueiden kehittämiseen. Vastuu toimistamme ja ammatillisesta osaamisesta on itsellämme. Mitään oikotietä onneen ei ole, sillä yrittäminen on täyttä työtä.

Tulevaan hyvinvointiimme vaikuttaa myös se, kuinka hyvin yhteiskunta tukee yrittäjyyttä ja raivaa esteitä yrittäjyysyhteiskunnan tieltä. Aidon yrittäjyyden tukeminen ei merkitse pelkästään elinkeinotukien ja tilapäisten verohelpotusten lisäämistä. Aito yrittäjyyden tukeminen alkaa elinkeinotoiminnan yleisten perusedellytysten luomisesta ja ylläpidosta. Kunnan elinkeinotoimen tavoitteena on luoda kuntaan ja sen yrittäjille sellaiset olosuhteet, että on mahdollista harjoittaa menestyksellistä liiketoimintaa. Kunnan elinkeinotoiminnan kehittämisessä on merkittävä rooli niin virkamiehillä, luottamushenkilöillä kuin yrittäjilläkin. Tämä tarkoittaa yhteistyötä, sitoutumista ja panostamista toimintaan yhteisten asioiden edistämiseksi.

Unohdamme usein vaikuttavamme elinkeinoihin jokapäiväisillä kulutustottumuksillamme. Sillä, mitä kauppakassiansa laittaa, on kuitenkin suuri merkitys. Harkituilla valinnoilla voi vaikuttaa niin omaan hyvinvointiin kuin ympäristöönsäkin. Paikallisten tuotteiden suosiminen on usein helpoin ja mieluisin tapa vaikuttaa. Kannattamalla kotiseudun tuottajia ja yrityksiä voi edistää myös kotikunnan työllisyyttä ja taloutta. Muistakaamme tämä myös näin joulunaikaan.

Joulun alla on lupa unohtaa hetkeksi maallinen aherrus ja keskittyä meille läheisiin asioihin ja ihmisiin. Jokainen omalla tavallaan.

Hyvää joulua ja yritteliästä uutta vuotta,

Patrik Lindholm

Elinkeino-osasto
Isokyrön kunta

Ankkaa ja käärmettä

Kiina-ilmio on ollut viimeisten vuosien aikana varsin paljon käytetty käsite, sen avulla on peloteltu niin valtiovaltaa, yrityksiä kuin työntekijöitäkin. Ilmaisun alkuperäkin on vuosien saatossa kadonnut ja unohtunut. Alun perin käsite Kiina-ilmio liittyi ydinvoimaan ja mahdolliseen voimalaonnettomuuteen, jossa reaktorin ydin sulaisi ja uppoaisi maahan niin syvälle, että tulisi esiin pallon toiselta puolelta Kiinasta. Ydinvoiman Kiina-ilmioistä ei puhu enää kukaan, kun Tsernobilissäkin havaittiin, että ei se ydin mihinkään upponnut, mutta nyt pelätäänkin suomalaisten työpaikkojen uppoavan yhtä syvälle, Kiinaan saakka.

Muutama viikko sitten minulle tarjoutui mahdollisuus tutustua Kiina-ilmioon ihan paikan päällä, kun osallistuin Viexpon järjestämälle messu- ja yrityskäyntimatkalle Shanghaihin. Vierailu oli lyhyt, vajaan viikon, ja ohjelmaltaan tiivis, mutta yhtä ja toista ehti näkemään.

Ensimmäinen mieleen tuleva asia oli etäisyys, Kiina on todella kaukana. Lähes 10 tunnin lennon aikana ehti miettimään, että eipä taida Kiinaan etabloituminen olla ainakaan PK-yrittäjän ensimmäisiä kansainvälistymisen askeleita. Toisena mieleen iskeytyi maan valtava koko ja ennen kaikkea valtava väkimäärä. 1.300.000.000 ihmistä on todella paljon, se on 260 kertaa Suomen väkimäärä. Yksin Shanghai kaupungissa on joidenkin arvioiden mukaan n. 20 miljoonaa ihmistä. Tuli jo jossakin vaiheessa mieleen, että Kiinahan olisi väkimääränsä takia loistava markkina-alue, tarvitsisi vain keksiä tuote, jonka jokainen kiinalainen ostaisi. Kiinalaisten ostovoima ei ole kovin suuri, joten käytin laskelmissani pienehköä voittotavoitetta myytyä tuotetta kohti, ja päädyin silti huimiin summiin. Jos jokainen kiinalainen ostaisi tuotteen, josta saisi yhden vaivaisen sentin voittoa, kertyisi voittoa kaikkiaan 13 miljoonaa euroa. Luulisi yhden sentin voittoa tuottavan tuotteen keksimisen olevan varsin helppoa.

Kiinalaisten palkkatasosta saimme monenlaista tietoa. Ainakin moderneissa teollisuusyrityksissä palkkatason kerrottiin liikkuvan 150 euron tienoilla kuukaudessa, tosin työaika kuukaudessa ei ole ihan suomalaisten 160 tunnin luokkaa, vaan lienee pitkästi yli 200. Vierailimme silkkitehtaalla, jossa käsityöläisten päiväpalkka liikkui yhden euron tuntumassa. Mahtoi niitä ihmetyttää länsituristien ostokset, silkkitäkit ja lakanat, joista joutui maksamaan likimain kiinalaisen silkkitehtaan työntekijän puolen vuoden palkan verran. (On se muuten mukavaa nukkua ensimmäistä kertaa elämässään silkkilakanoissa.)

Laittomat rakennustyöläiset, joita muuttaa jatkuvasti maalta kaupunkiin, tekivät pilvenpiirtäjiä lähinnä ruokapalkalla ja parhaassa tapauksessa talon nopeasta valmistumisesta maksettavalla pienellä bonuksella.

Ruokailu Kiinassa oli varsinaista seikkailua ja suuria elämyksiä. Tuli syötyä niin Pekingin ankkaa kuin käärmettäkin. Paistettu käärme oli vähintäänkin yhtä ruotoista kuin suomalainen särki, ei siitä paljoa lihaa löytynyt, maku oli kyllä ihan hyvä. Käärmekeittoakin oli ihan mielenkiintoinen tuttavuus. Koira, sivetikissaa, silkkitoukkia tai pääskysenpesiä ei sentään tullut syötyä. Ruoka oli paitsi eksoottista ja erittäin maukasta, niin myös varsin halpaa. Kymmenen hengen pitkän kaavan mukainen illallinen juomineen maksoi yhteensä n. 50 euroa.

Shanghai katukuvassa ei kommunismista ole paljoakaan jäljellä, ihmiset ovat tyylikkäästi pukeutuneita ja ystävällisiä, palvelu liikkeissä on erinomaista, joskus jopa liiankin innokasta, kielitaidossa sen sijaan olisi hiukan parantamisen varaa. Ehkä paras muistutus vanhasta järjestelmästä oli kauppojen kassatoimintojen byrokraattisuus. Kun oli päästy sopimukseen ostoksen määrästä ja hinnasta, kirjoitti myyjä kolmiosaisen kuitin, jonka kanssa piti mennä liikkeen perällä olevalle kassalle, jossa kaikki kuitin kopiot leimattiin, suoritettiin maksu, ja saatiin kaksi kopiota takaisin, jotka sitten vietiin myyjälle, joka luovutti tavarat niitä vastaan. Tuliaisiksi tuli ostettua paitsi silkkitäkit ja lakanat, niin myös yhden euron hintaisia silkkisolmioita (joista osa paljastui myöhemmin aidoksi polyesteriksi) ja kahden euron hintaisia ranta-rolexeja ja –omegoita.

Tämänkertaisen tutustumismatkan perusteella suomalaisten työpaikkojen Kiinaan siirtymistä on ehkä turha pelätä, vaikka muutamia varoittavia esimerkkejäkin on. Eräät johtavat tutkijat ovat nimittäin päätyneet pohdinnoissaan siihen, että työpaikkojen siirtyminen ulkomaille kasvattaa sittenkin kotimaassa enemmän työpaikkoja kuin mitä ulkomaille menetetään. Niin tai näin, niin ilmiöstä kuitenkin puhutaan.

Niin, ja mikähän olisi se tuote, josta tienaisi edes vaivaisen sentin kappaleelta?

Jorma Luoma
Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät
puheenjohtaja

KAATUNEITTEN MUISTOPÄIVÄNÄ 18.05.2003

- Herra, opeta mua tahtohos tyytymähän, parahti pohjalaisäiti, saatuaan seurakunnan kirkkoherralta kuulla, että hänen sodassa olevista neljästä pojasta nuorimmaisoin oli kaatunut kolme päivää sitten, joulukuussa -39.

Näihin äidin viiteen sanaan mahtui kaikki se tuskainen suru ja myöskin voimakas avunhuuto Luojallensa ja mukana myöskin syvä huoli kolmea muuta poikaansa kohtaan.

Pohjalaiseen tapaan, muutamalla sanalla vanha rovasti vastasi: - Meille ei anneta enempää kuin jaksamma kantaa.

Voimme vain mielessämme kuvitella äidin tunteja sillä hetkellä, kun hän kertoi asian paikalle saapuneelle puolisolleen. Sitä hetkeä sai kirkkoherra todistaa, kun jo paljon elämää nähneet ja kokeneet äänettömästi tukivat toisiaan, yhteisen elämänsä vaikeimmalla hetkellä. Näillä monilapsisen perheen vanhemmilla oli myöhemmin hyviäkin hetkiä, ehkä paras se, kun saivat vastaan ottaa sodan jaloista kolme muuta poikaa "lähes ehjänä", niinkuin äiti siitä useasti kertoi.

Kahdeksan vuotta sitten eri tiedotusvälineet viestittivät meille tietoa, kuinka Lappeenrannan sankarikalmistoon laskettiin naapurin puolelta, rajan takaa, esille tulneiden suomalaissotilaiden viime jäännökset. Televisiosta näimme, kun 54 nuorta sotilasta piti noin metrin mittaista valkeaa arkkua, kukin omaansa, käsivarsillaan ja kävivät vuorollaan laskemassa arkun synnyinmaan multiin. Tapauksesta kertoi myöskin Etelä-Saimaa -lehti, jonka toimittaja kertoo tilaisuuden kulusta ja jatkaa artikkeliaan asiasta mitä emme televisiosta nähneet.

Näin hän kirjoittaa: Kun virallinen tilaisuus päättyi ja runsas väkimäärä alkoi poistua paikalta, erkani yleisön joukosta vanhempi nainen, tavoitti tarkalleen valitsemansa nuorukaisen ja tarttui tätä hihasta kiinni. Nuorimies pysähtyi, näki vastassaan iäkkään naisen, joka siristävin, lämminkatseisin silmin katsoi häneen ja lausui: - Sie kannoit juur miun sulhasein sankarihautaan.

Toimittaja ei kerro mitä sitten tapahtui, mutta kysyy kirjoituksensa loppuksi, minkälaisia ovat tähän mennessä olleet kaatuneiden muistopäivät tälle vanhukselle. Ei vastaa, vaan päättää juttunsa: Minkälaisia tulevat?

Näillä kahdella tapahtumalla on välissä yli viisikymmentä vuotta, mutta silti ne johdattavat meidät tähän päivään, kaatuneitten muistopäivään.

Mikä on tämän päivän kertomus, tätä hetkeä elävälle. Osaammeko erottaa tämän päivän tavallisesta pyhäpäivästä. Entä lapsemme ja lapsenlapsemme, tietävätkö he mikä on tämä toukokuun sunnuntai, jota valtakunnallisesti juhlistetaan yleisenä liputuspäivänä.

Meillä sotien aikana syntyneille on kirkaana tiedossa tämän kunnian- ja kiitoksen päivän merkitys. Muistelemme sodissa kaatuneita: kuka isäänsä, kuka veljeään, enoan, setäänsä ja hyvin moni myös - sulhastaan. Tuhannet Suomen kodit jäivät vaille huoltajaansa ja rakastettua poikaa/veljeä. Kodit tuntuivat tyhjiltä. Monissa niissä asusti annetun kalliin

uhrin tähden suru ja tuska. Isänmaa oli monta parhainta poikaansa köyhempi. Kipeästi olisi jokainen heistä tarvittu jatkamaan isien työtä. Mutta silti Suomi saa olla ylpeä näistä pojistaan, jotka vielä haudoissaan esimerkkinsä ja ylvään muistonsa kautta, moninkertaistavat paikkansa isänmaan rintamassa. Tuleville sukupolville viestittäkäämme sanomaa: Tämän vuoksi tätä päivää vietetään.

Olen syntynyt Ylistarossa, lapsuusmuistojeni kirkkomaan sankarihautoineen on siellä. Sodan päättymisen jälkeen muistot sankarihautoista ovat hiukan ikävät. Sen aikaiset kengät - paperista valmistetut - eivät tahtoneet kestää hautojen ympärillä olevia olosuhteita. Haudat olivat vielä rapaiset hiljakkoin suoritettujen haudauksien jäljiltä.

Seitsemän vuotiaana muutimme isän syntymäsjöille, tuli kotikirkoksemme Isonkyrön kirkko. Jo ensimmäisien kirkkokäyntien aikaan isovanhempani ja vanhempani omaisten haudoilla käydessään, kävivät myös sankarihautalla. Toinen paappani otti aina lakin päästään ja hiljentyi, joskus pitkäksikin aikaa, sankarihautamme muistokiven ääreen. Näihin aikoihin kiiinnostukseni tuota uljasta kiveä kohtaan alkoi kasvaa. rippikouluaikeinakin, joka kerta kirkonmäellä ollessani, sivuutin sankarihautaan ja yritin mielessäni saada selvää, mikä on muistomerkin sanoma jälkipolville. Kivessä oleva teksti tuli tutuksi, mutta miksi kivi on tuollainen muodoltaan ja miksi tuo karhu.

Varttuneena nuorukaisena rohkenin asiaa kysäistä eräältä vanhukselta. Jo ajat sitten poisnukkunut mies kertoi "Siinähan Kyrön karhu suree sodassa kaatuneita poikiaan." Seisoin tovin yksinäni ja katsoin uudestaan muistomerkkiä ja todellakin; sillä hetkellä karhu suorastaan itki. Vuosikymmenien saatossa ei karhu aina ole surrut. Useinmiten - niinkuin nytkin - sillä on lempeä, lohduttava, iloissamme ja suruissamme mukana oleva katse. On tälläkin hetkellä hyvillään, kun ovat seurakunnassa muistaneet tämän päivän tarkoituksen. Älkäämme koskaan tuottako lisäsuruja Kyrön karhulle unohtamalla kaatuneet poikamme. Toivomme, että kaikille kaatuneiden omaisille olisi käynyt toteen vanhan rovestin lohduttavat sanat: Meille ei anneta suurempaa taakkaa, kuin jaksamme kantaa. Näinä vaikeina vuosikymmeninä, on näillä lakeuksilla laitettu kädet ristiin ja rukoiltu: Herra, opeta tahtoosi tyytymään, silloinkin kun se kipeimmin koskee.

Koska meidän ihmisten surunreunat ovat pehmenneet ajan mukana, ohentakaamme karhunkin surua poikkeamalla sankarihautoilla muulloinkin kun kaatuneiden muistopäivänä. Ja aina käydessämme tällä paikalla lukekaamme muistomerkeissä olevat, paljon jälkipolvillekin kertovat sanat:

Siunattu muisto sankarien
Voittivat maalle vapauden
Vaalikaamme sankarihautojamme
Vaalikaamme kaatuneiden muistopäivää.

Joulun tarkoitus

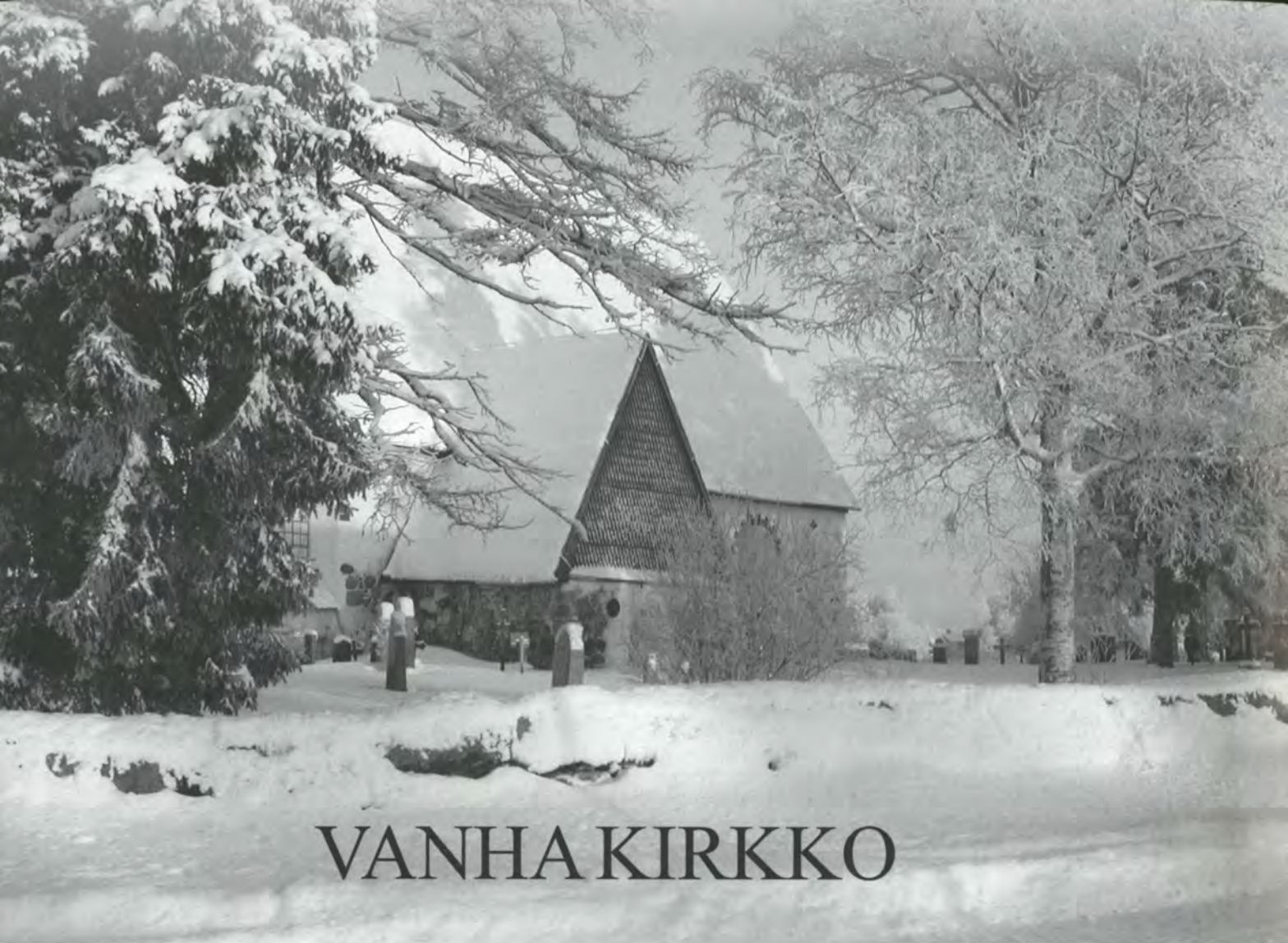
*Keskellä kiireiden,
arkisten askarten,
mietin ja murehdin:
"Tuleeko jouluni jouluksi,
saanko kaiken valmiiksi,
mitä antaisin Sinulle,
mitä tekisin toisille,
entä jos jääkin jotain tekemättä,
kyselen hymyilemättä."*

*Näen peilistä kasvot kovat,
pelästyn,
koska ne ovatkin ikiomat.
Kyllä nyt on pakko pysähtyä
ja hetkeksi hiljentyä.
En ikinä tätä maailmaa valmiiksi saa,
eikä se huomaa yhtä ahertajaa.
Ei joulu tule sydämeen,
jos kaiken tuhlaa kiireeseen,
silloin oman juhlan vain pilaan
kun riemuitsisin siitä sen sijaan.*

*Joulun tarkoitus on aivan toinen,
ja sen sanoma suurenmoinen!
Jospa annankin lahjaksi aivan uutta,
itsestäni vaikka iloisuutta!
Rakkautta ja lämpöä jakakaamme,
niin itsekin sitä silloin saamme.
Miten ihanaa onkaan joulun odotus,
kun rintaa ei paina ahdistus.*

— tonttu tuntematon —

VANHA KIRKKO

Tää Vanha kirkko, takaa vuosisatain
nyt kutsuu meitä Sanaa kuulemaan.
Täyttyy vuodet...kansa Suuren Kyrön
saapuu pyhättöönsä juhlimaan.

Sun rakentajas kerran, vaivaa nähden,
monet vuodet rukoillen ahkeroi.
Myös alkulähtehiltä jokivetten
raskaat kivipaadet mukanansa toi.

Hitaasti nousi seinät oman kirkon,
kohosi lujja linna, keskelle Kyrönmaan.
Iloitsi lakeuden kansa silloin,
kun ensikerran Pyhät Sanat kaikui kuoristaan.

Nää kivipaadet Vanhan kirkon
näkivät monta harrast' kuulijaa.
Mitä puhuisivat meille tänään?
Mitä kertoisivat tarinaa?

Kuinka näkivät myös monet tuskat, vainot
kuink' asutti sen miehet vieraan maan.
Hevostalliks' joutui Pyhä kirkko
tuhottiin pyhätön kalleudet kokonaan.
Lokaan painoi vieras, arvot rakentajain,
niinkuin painanut jo oli, rakkaan isänmaan

Koitti vihdoin vapauden aamu
niinkuin tuulet leudot tuovat kevään tullessaan.
Vapaasti soi nyt virsi armon Herran,
joka alta vaivan vapahti tämän kansan, maan.

Kaikki hyvin oli liiatenkin,
unohtui kirkkovanhus hiljakseen,
vain Juhannus ja vuosisatais juhlat,
toivat kuulijoita siimeksees.
Mutt' tänään täyttää kirkkos juhkakansa.
On riemu tulla, vanhaan temppeliis
ja nähdä paates puhtaimmillansa,
on kukat tuotu alttariis.

Nyt kansa suuren Kyrön, kirkkain otsin
käy kiitosvirttä Korkeimmalle veisaamaan.
Muistain esi-isäin töitä, jotka täällä eli,
kunnioitti Jumalaa.
Vain siitä syntyy uusi huomen
kateus, riita loppuu kokonaan,
kun muistamme, ett' vähäinen tomu kerran,
me oomme eessä Kaikkivaltiaan.

Mirja Rinta 23.8.1981

Isonkyrön Vanhan kirkon 700-vuotisjuhla

Isonkyrön seurakunta juhli näyttävästi 700-vuotisjuhliansa. Erilaisia tapahtumia oli järjestetty ympäri vuoden, vaikka varsinainen pääjuhla sijoittui 6.-8. elokuuta. Mittavaksi muodostui talkootuntien määrä, ennen kuin juhlan kaikki osaset sai lopullisen muotonsa. Varsinaiseen juhlatyöryhmään kuuluivat puheenjohtajana Erik Silvola, Isonkyrön kunnasta Katri Kemppainen ja Esa-Matias Heinonen, Kotiseutuyhdistyksestä Matti Häkäre ja Anita Haapanen sekä Ilse Jylhä, Marjaliisa Kaarniaho, Pentti Kalliomaa, Marja-Leena Korvola, Kari Lehtonen, Helena Maunuksela ja Raili Raunio. Tämän ryhmän tehtävänä oli pidellä juhlan langat käsissään.

Tapahtumista runsaasti huomiota herätti jo helmikuulla pidetty ikäseminaari. Seminaarissa aihetta pohjustivat professori Heikki Ylikangas, tohtori Markus Hiekkänen sekä tutkijat Ilpo Lagerstedt ja Pentti Zetterberg. Keskustelu seminaarissa oli vilkasta vaikka lopullista vastausta kirkon iästä ei tullutkaan. Yhtä mieltä voidaan olla siitä, oli kirkko 700-vuotias tai nuorempi, sen henkinen perintö elää vahvana.

Muita tapahtumia oli maakunnallinen nuorten gospel-tapahtuma huhtikuulla. Kesän ajan makasiinissa oli koululaisten piirustusnäyttely, enkeliaiheinen taidenäyttely, pyhäkoulutyön 100-vuotisnäyttely ja kirkkotekstiilinäyttely. Heinäkuulla saimme kuulla modernimpaa musiikkia, Korsholman musiikkijuhlien konsertti esiintyjänä Niklas Winter-quartet. Ylistaron herättäjäjuhlien aikaan pidettiin kirkossa vanhojen virsien tilaisuus. Santalaurit konsertoivat gregoriaanista musiikkia.

Varsinainen pääjuhla alkoi 6.8 juhlasuoroilla Vanhassa kirkossa. Lauantaina ja sunnuntaina oli Isonkyrön seurakuntatalolla mahdollisuus ruokailla keskiaikaiseen malliin. Pyhän Laurin piroissa tarjottiin mm hiiloksella paistettuja naurishaudikkaita, kukonkoipea ja härkää. Herkut nautittiin ajantavan mukaan leivältä. Sunnuntaina pidettiin jumalanpalvelus Vanhassa kirkossa puhujana piispa Jorma Laulaja. Varsinainen pääjuhla oli museon alueella. Aurinko helotti kirkkaana ja katsomon sateenvarjot saivat toimia aurinkovarjoina. Juhlapuheen piti emerituspiispa Yrjö Sariola. Rovasti Leo Väyrynen kertoi elävästi keskiaikaisista kirkkoteistä, joita pitkin kansaa vaelsi määränpäänä Vanha kirkko. Musiikista juhlassa vastasi Pohjanmaan sotilassoittokuna kapteeni Hannu Haahkan johdolla.

Juhlavan päätöksen päivälle toi, kun vanhan kirkon kunniaksi Toivo Kuulan satavuotta sitten säveltämä juhlakantaatti kaikui täydelle yleisölle. Kantaattikuoron muodostivat Isonkyrön, Laihian ja Ylistaron kirkkokuorot, Isonkyrön mieskuoro ja sekakuoro Petäjäiset. Kuoroa johti Simo Kangas. Soolo-osuudet lauloi Heikki Maunuksela.

Pääjuhlan jälkeen oli vielä monia juhlavuoteen kuuluvia tapahtumia. Niihin kuuluivat mm tykistöprikaatin valatilaisuus, vanhojen koneiden ja työtapojen näyttely sekä kynttiläkirkko. Vuoden tapahtumista viimeisin on 25.12 kun Vanhalla kirkolla pidetään Joulupäivän hartaus.

Juhlavuosi toi mukaanaan paljon toimintaa ja tapahtumia, mutta suurin anti varmaan oli, että Vanhan kirkon henki vahvistui ympärillään elävien ihmisten mielessä.

Vanhan kirkon pääjuhlassa katsomo täyttyi. Sateenvarjoille löytyi käyttöä aurinkovarjoina.

ISONKYRÖN KESKIAIKAINEN KIRKKORAKENTAMINEN

Isonkyrön vanhan kirkon 700-vuotisjuhlallisuuksiin kuuluva esitelmä 21.2.2004

Isonkyrön kirkon 700-vuotisjuhlatoimikunta pyysi minua esittämään nykytutkimuksen käsityksen kivikirkon iästä, koska keskiajan kirkkojen tutkimus on edistynyt huomattavasti siitä, kun filosofian maisteri Riitta Pylkkänen julkaisi kirkon historiikin vuonna 1954.

Isonkyrön seurakunnan ja pitäjän perustaminen tapahtui luultavimmin aikaisintaan 1200-luvun puolimaissa, mutta todennäköisimmin noin vuosien 1270 ja 1290 välissä. Näin Isonkyrön seurakuntayhteisön ensimmäinen kirkkorakennus pystytettiin mahdollisesti jo pian vuoden 1250 jälkeen. Luultavaa on, että ensimmäinen seurakuntakirkko perustettiin juuri sille paikalle, missä seisoo nykyinen kivinen vanha kirkko.

Isossakyrössä on viitteitä siitä, että kivikirkkoa edelsi useamman kuin yhden puukirkon sukupolvi. Kaksi kertaa, ensin vuonna 1963 ja sitten 1996 on tehty C-ajoitus eli radiohiiliajoitus kirkon alta löytyneille ohuille paaluille. Tulokset sijoittavat ne 1300-luvulle tai 1400-luvun alkuun. Ajoituksen on paikkakunnalla katsotun tukevan vanhaa käsitystä, jonka mukaan kivikirkko rakennettiin jo 1300-luvun alussa.

Tässä ei kuitenkaan oteta huomioon paalujen löytösuhteita, suhdetta kivikirkkoon eikä niiden kokoa. Paalut otettiin talteen ilman tieteellistä tutkimusta tavanomaisissa rakennustöissä. Mitään muuta yhteyttä kivirakennukseen niillä ei ole kuin niiden sijainti kirkonalaisessa savisessa moreenimaassa. Myös paalujen koko on liian pieni, sillä kivirakennusten seinämuurit tuettiin tarpeen tullen järeillä hirsillä. Näiden syiden takia ei Isonkyrön paaluilla ole ollut tekemistä kivikirkon rakentamisen kanssa eikä niitä voi käyttää kivikirkon ajoittamiseen. Sen sijaan on mahdollista, että ne liittyivät uuden puisen kirkon rakentamiseen. Seurakunnan järjestyksessä toinen, 1300-luvun lopussa tai 1400-luvun alussa rakennettu puukirkko jää kuitenkin kysymyksenalaiseksi.

Kivikirkon päätykiveen kaiverrettu luku 1304 voi tarkoittaa Isonkyrön pitäjän järjestyksessä toisen puukirkon rakentamista. Toisin sanoen jo tällöin olisi seurakunnan ensimmäinen, joko pian vuoden 1250 jälkeen tai vuosien 1270 ja 1300 välillä rakennettu puukirkko korvattu uudella. Tämä taas olisi sitten korvattu uudella eli kolmannella 1400-luvun alussa. Tässä on tulkintamahdollisuuksia venytetty äärimmillen.

Suomen keskiaikaisten kivikirkkojen tutkimus perustui vielä 1950-luvun alussa kapealle ja hajanaiselle pohjalle. Kaikki kivikirkot käsittävä väitöskirjani (1994) osoitti, että Suomen keskiajan kivikirkot voi jakaa kolmeen luokkaan, jotka on maantieteellisesti melko eriytyneitä. Kirkkojen ajoitusmenetelmiä kriittisesti analysoimalla löytyivät puolestaan ne keinot, joilla ikääminen voidaan tehdä luotettavasti; muut menetelmät jouduttiin hylkäämään. Tieteellisesti perusteltuja ajoitusmenetelmiä käyttämällä osoittautui, että mainitut kirkkoluokat ovat paitsi alueellisia myös selvästi ajallisia.

Näin voitiin muodostaa kolme kivikirkkosukupolvea. Vanhin niistä käsittää eräät Ahvenanmaan kirkot, jotka murattiin noin vuosien 1270 ja 1400 välissä. Toisen kivikirkkosukupolven kirkot rakennettiin muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta Varsinais-Suomeen ja Uudellemaalle noin vuosien 1425 ja 1490 välisenä aikana. Kolmannen sukupolven kirkkojen valtaosa murattiin Satakuntaan, Hämeeseen ja Pohjanmaalle 1490-1550.

Kolmannen sukupolven kirkkojen joukkoon (kirkkoluokkaB) kuuluu myös Isonkyrön kirkko, minkä osoittavat mm. sisäänkäyntien ovikomeroiden ja muiden aukkojen murauksen epätasaisuus, ikkuna-aukkojen pieni koko ja mataluus, suunnitelma kattaa runkokuone yksiläiväisellä tiiliholvauksella, muurinsisäisten ullakonportaiden sijainti ja suunta, runkokuoneen sisätilan

mittasuhteet, sakariston ainoan ikkunan sijainti itäseinässä sekä päätykolmion koristeaiheet, nauhakomerosta kohoava yksinkertainen ristikomero sekä harjapäätteinen komero.

Kaikki kuvatut piirteet osoittavat, että Isonkyrön kivikirkko kuuluu kirkkoluokkaan B. Se rakennettiin muiden luotettavasti ajoitettuihin kirkkoihin tehtävän vertailun perusteella karkeasti arvioiden vuosien 1490 ja 1560 välisenä aikana. Sitä ei ole murattu sen enempää vuonna 1304 kuin 1300-luvun lopussakaan.

Kivikirkon näin saatu ikäys on täsmentynyt puulustotutkimuksella.

Kirkon vanhin osa sakaristo on rakennettu tiilestä ja sellaisena hyvin harvinainen Suomessa. Sen ikäystä vuosien 1490 ja 1560 väliin voidaan tarkentaa ratkaisevasti puulustoaajoituksella.

Isonkyrön sakaristosta valittiin näytteiden kohteiksi sivuseinien tasakerrassa osaksi seinämuurien sisässä olevat jalashirret. Ne voitiin pintarakenteensa ja käyttöjälkien puuttumisen takia sekä muiden piirteiden perusteella todeta ensimmäisen kerran käytetyksi.

Joensuun yliopiston dendrokronologian laboration raportissa todetaan, että jalashirsiksi käytetyt puut kaadettiin ennen kasvukautta 1514. Tiilisakariston muuriin ne on voitu sijoittaa aikaisintaan 1514.

Maisteri Pylkkösen havainto, jonka mukaan kirkon pääosa runkokuone rakennettiin sakariston jälkeen pitää edelleen paikkansa. Sensijaan hänen ajoituksensa arkeologisissa kaivauksissa 1953 löydettyjen rahojen perusteella on osoittautunut epäonnistuneeksi. Ensiksikään ei rahojen käyttäminen kivikirkon ajoituksissa ole perusteltua. Paikalla on voinut olla- ja Isonkyrön kohdalla tämä on jokseenkin varmaa - aikaisempia puukirkkoja, joiden alle rahat ovat voineet joutua. Lisäksi keskiaikaisten rahojen ajoitus on kokenut mullistuksen. Luonnontieteelliset menetelmät kuten metallin alkuaineanalyysi suhdevertailuineen saattoi rahatutkimuksen luotettavammalle pohjalle. Isonkyrön kirkon rahatkin on näin ajoitettu uudelleen eivätkä ne olekaan 1300-luvulta kuten on luultu. Ne jakautuvat niin, että neljä kappaletta kuuluu ajanjaksolle 1400-1450 ja kahdeksan 1450-1520.

Asehuone on ainakin alaosaltaan samanikäinen runkokuoneen kanssa.

Yhteenvetona Isonkyrön kirkkorakentamisen vaiheista tutkimuksen nykytilanteessa voidaan todeta seuraava:

1. Vanhin seurakunta- eli pitäjänkirkko rakennettiin puusta aikaisintaan välittömästi 1200-luvun puolivälin jälkeen, mutta todennäköisemmin aikavälillä 1270-1290.

2. Joko 1300-luvun lopussa tai 1400-luvun alussa on mahdollisesti rakennettu järjestyksessä toinen puukirkko; voi kuitenkin olla, että tällainen rakennettiin jo vuonna 1304. Tällöin 1300-luvun lopussa tai 1400-luvun alussa mahdollisesti rakennettu puukirkko olisikin ollut järjestyksessä kolmas.

3. Kivikirkko eli nykyinen Isonkyrön vanha kirkko on rakennettu kolmessa eri vaiheessa noin vuoden 1514 ja 1530-luvun alun välissä. Muurausvaiheet ovat seuraavat. a) Sakaristo murattiin kesällä 1514 tai jonakin seuraavista rakennuskeskeisistä viimeistään vuoteen 1520 mennessä. b) Runkokuone rakennettiin 1520-luvun lopussa. c) Asehuoneen murattiin viimeistään aivan 1530-luvun alussa, ennen vuotta 1535.

Kivikirkon rakentaminen vasta 1500-luvun alkupuolella sopii hyvin myös pitäjän ja koko Pohjanmaan historiallisiin vaiheisiin. Vielä 1300-luvulla elettiin Suur-Isonkyrön alueella suureksi osaksi eränkävynnistä. Sen sijaan kiinteä ja voimakkaasti laajentuva maatalous alkoi 1400-luvulla. Näin esimerkiksi taloluku kohosi 1400-luvun alun 160:sta 1500-luvun puolivälin 800:an. Juuri tämä valtava taloudellinen kasvu antaa selityksen kivikirkon rakentamiselle -1300- ja 1400-luvuilla siihen ei olisi ollut mahdollisuuksia.

*Vanhan kirkon ikäseminaarissa alustuksen pitivät Ilpo Lagerstedt, Pentti Zetterberg, Heikki Ylikangas ja Markus Hiekkänen. Paneelin puheenjohtajana toimi Tapani Romu.
Kuva Tarja Ollila*

Otteita Heikki Ylikankaan luennosta 21.2.2004

Siihen ajoitukseen, johon tohtori Markus Hiekkänen on Isonkyrön kivikirkon rakentamisen osalta päätenyt, minulla ei ole olennaista huomautettavaa. Hänen esityksensä on johdonmukainen ja erilaisin ajoitusmenetelmin hyvin perusteltu. Muutama reunahuomautus on silti ehkä paikallaan.

Maallikolle vaikuttaa hiukan oudolta, että kivikirkon rakentaminen aloitetaan sakaristosta. Vanha oletus, jonka mukaan sakaristo liittyi kivikirkkoa edeltäneeseen puukirkkoon, tuntuu helpommalta hyväksyä. Kivisen sakariston kytkemistä puukirkon yhteyteen pidettiin seudulla niin asiaankuuluvana, että Vöyrin kirkkoherra Laurentius Johanneksenpoika teetti omalla kustannuksellaan sellaisen Vöyrin puisen kirkon kylkeen 1519.

Toinen ihmettelyä herättävä seikka on Hiekkasen esittämä kivikirkon rakentamisen nopeus. Hän toteaa, että "runko- ja seinärakennus aloitettiin 1520-luvun loppuvuosina ja viimeistään 1530-luvun alkuun mennessä." Kun jo puukirkkojen pystyttäminen vei uudella ajalla, jolloin niistä oli tietoja, todistettavasti useita vuosia, täytyi massiivisen kivikirkon rakentamisen kestää monin verroin kauemmin. Varmaan olisi mahdollista laskea tunnettujen tapausten perustalta se päivätöiden määrä, mitä tuollainen valtaisa rakennusurakka on edellyttänyt, ja saada siitä tarkempi arvio siitä minimiajasta, jonka työ on vaatinut. Seurakunnan tuolloinen talolukuhan kyetään suurin piirtein määrittelemään.

Kolmas viittauksen ansaitseva seikka on kivikirkon rakentamisen aloitusaika: 1520-luvun loppu. Silloin oli jo Vöyri irtautunut kokonaan omaksi kirkkopitäjäkseen - se tapahtui 1516 - joten Vöyriellä ei voinut olla mitään osuutta Kyrön kirkkojen historiaan tuon ajankohdan jälkeen. Laihialla vihittiin oma kappelikirkko 1508, Ilmajoella 1516. Tietysti kappelien isännät on voitu velvoittaa emäseurakunnan kivikirkon rakennustyöhön, mutta velvoituksen noudattaminen on ollut varmasti vastahakoista ja luontevampaa näiltä osin olettaa, että hankkeeseen olisi käyty käsiksi aikaisemmin: silloin kun kappeleiden irtautuminen ei ollut vielä käynnistynyt. Tämä näkökohta ei tietenkään syrjäytä puurakenteiden analyysin

antamia tuloksia.

Se asia, josta varsinaisesti aion puhua, koskee kivikirkkoa edeltänyttä aikaa ja siinä ohessa arvoituksellista vuosilukua kivikirkon seinässä, vuotta 1304. Hiekkänen olettaa, että kyseinen vuosiluku ehkä tarkoittaisi järjestyksessä toisen puukirkon pystyttämisen ajankohtaa. Varsinaisen seurakunnan hän katsoo perustetuksi todennäköisemmin aikavälillä 1270-1290. Kumpaankaan oletamaan Hiekkasella ei ole mitään näyttöä, mutta vaikka sellaista olisikin, vuosirajat eivät sovi toisiinsa. Kolmessa vuosikymmenessä puukirkko ei vanhene tai väestö kasva niin räjähdysmäisesti, että pitäisi suurentaa kirkkoa. Miksi sitä paitsi oli merkitty muistiin vasta toisen - ei ensimmäisen - kirkon perustamisvuosi?

Seurakunnan varhaisista vaiheista on saatavissa jonkinmoista tietoaakin, pelkkiin otaksumiin ei ole pakko yksinomaan turvautua. Hiekkänen toteaa aivan oikein, että seurakunnan perustaminen edellytti sopimusta seudun asukkaiden ja Turun piispan kesken. Tuli päättää papin palkkauksesta, kirkon rakentamisesta ja sen ylläpidosta, veroista yms. Muuatta olennaista kysymystä Hiekkänen ei aseta. Se kuuluu: ketkä muodostivat toisen sopijapuolen eli ketkä oikein tekivät kontrahdin piispan ja tämän virkamiesten kanssa.

Tähän kysymykseen on esimerkiksi Aulis Oja Varsinais-Suomen osalta vastannut niin, että toisena sopijapuolena oli muinaispitäjä. Näitä muinaispitäjiä oli Ojan mukaan Varsinais-Suomessa yhtä monta kuin ensimmäisiä kirkkopitäjiäkin, eli viisi. Muinaispitäjät olivat pakanallisia yhteisöjä, joilla oli yhteinen kulttipaikka, yhteiset pakolinnat tai linnamäet, joihin vetäydyttiin vihollisen uhatessa, yhteinen käräjäpaikka ja yhteisiä luottamusmiehiä - moisiot, kuninkaat ja pitäjantuomarit. Näistä kaikista on historiallisissa lähteissä suoraan tai välillistä asiakirjallista näyttöä. Yksin paikannimiin ei tulkinta niiden olemassaolosta tukeudu.

Onko Kyrön alueella ollut tällaista muinaispitäjää?
Vastaus on myönteinen huolimatta siitä, että Armas Luukko ja

häntä seuraten monet muut tutkijat Hiekkasta myöten olettavat Kyrönjokilaaksoon tulleet uudisasukkaat kristityiksi. Muuttovirran seudulle katsotaan arkeologisten löytöjen perusteella alkaneen 1100-luvun lopulla tai vasta 1200-luvun puolimaissa. Ilmeisesti oletuksista edellinen on perustellumpi, koska kristittyjä tulokkaat eivät olleet. Tosin heidän joukossaan on varmasti löytynyt niin kutsuttuja barbaarikristittyjä. Barbaarikristillisyydellä tarkoitetaan vaihetta, jossa kristittyjä eli pakanoiden keskuudessa, mutta yhteisö kokonaisuudessaan ei ollut halukas siirtymään yksijumalaiseen uskontoon ja ottamaan kannettavakseen kristillisen organisaation rasiuksia.

Lopuksi vielä jotakin vuodesta 1304. Silloin kun kyseinen vuosiluku hakattiin kiveen, seurakunnan hallussa on todennäköisesti ollut asiakirjoja, jotka ovat valaisseet kristillisen yhteisön hämärää alkuhistoriaa. Kiistat pappilan maiden rajoista pakottivat huolellisesti säilyttämään tällaisia asiakirjoja aina isojakoon saakka. Joka tapauksessa kyseistä vuosilukua on syytä tai toisesta pidetty tärkeänä. Miksi? Luontevin selitys on, että sillä viitataan ensimmäiseen kirkkoon sillä samalla paikalla, jossa kivikirkko nyt seisoo. Koska muita varhaisia kirkonpaikkoja ei pitäjistä tunneta, vuosiluku tässä katsannossa ilmoittaa samalla myös kirkkopitäjän perustamisen ajankohdan.

*Ikäseminaari veti aiheesta kiinnostunutta väkeä kuuntelemaan luentoja kirkon iästä.
kuva Tarja Ollila*

Ilpo Lagerstedt 21.2.2004

Vain Isonkyrön asutushistorian tutkijana minun on vaikea ottaa kantaa Isonkyrön vanhan kirkon rakenteelliseen ikään. Dosentti Markus Hiekkasen tutkimuksen kohteet, Isonkyrön ja Suomen muut keskiaikaiset kivikirkot ja tämän tutkimuksen lähteet eroavat kovin allekirjoittaneen omista tutkimuksissa lähteinä käyttämistä vanhoista veroluetteloista ja muista lähteistä.

Moni akateeminen tutkija on kirjoittanut, että perimätiedon mukaan Isonkyrön kirkko on rakennettu v. 1304. Isonkyrön kirkonarkistossa olevassa dokumentissa Kyrkciones, Prästegårdens och Capellans Böletz Documenter i Storkyrö, on kirjoitettuna, että Isonkyrön emäkirkko on rakennettu 1304, joka vuosiluku on hakattu kiveen kuori-ikkunan länsipuolella, ulkoseinällä. Kirjoittaja oli todennäköisesti Isonkyrön 1700-luvun kirkkoherra Johan Aejmelaus

Kyrön vanhan kirkon rakentamisesta on olemassa paljon perimätietoja sekä painetussa kirjallisuudessa että painamattomissa muistiinpanoissa. Olisi hyvä saada kaikki tämä tieto yksiin kansiin.

Suomen muinaistutkimuksen isä Johan Reinhold Aspelin lienee ensimmäisenä asettanut kyseenalaiseksi sen, että edellä mainittu kirkon seinän vuosiluku 1304 olisi aito, sillä hänen mukaansa numeroiden muoto on uskonpuhdistuksen ajalta, siis noin 1550-luvulta ja hakattu silloin. Kosti Kalke kirjoitti sata vuotta sitten, että Kyrön tunnettu kirkkoherra Jaakko Geet olisi antanut hakata nuo numerot seinään.

Sekä kansan suussa elänyt perimätieto että mainittu Isonkyrön kirkonarkiston dokumentti kertovat, että kivikirkon paikalla oli ennen puukirkko. Kivikirkko rakennettiin puukirkon päälle, koska katolisen ajan sakramenttiesineitä ei saanut viedä ulos kirkosta, kertoo perimätieto.

Riittä Pykkäsen mukaan Kyrön kirkon harmaakivinen runkokuoli rakennettiin jo 1300-luvun lopulla. C.A. Nordman kirjoitti, että kirkko rakennettiin uudelleen 1400-luvun lopulla. Armas Luukko näyttää valinneen Juhani Rinteen käsityksen, jonka mukaan kirkko on 1400-luvulta, mutta sakaristo voisi olla jo 1200-luvulta. Markus Hiekkanen on tuonut kivikirkon rakentamisajankohdan 1500-luvulle.

Olettaisi kuitenkin, että jos kirkko todella on rakennettu jopa niin myöhään kuin 1510-luvulla, kirkon rakentamisesta olisi kirjallisia tietoja myös Kansallisarkiston voutintileihin liittyvissä lukuisissa Isoakyröä koskevissa asiakirjoissa. Näitä asiakirjoja, veroluetteloita, sakkoluetteloita ym. on säilynyt runsaasti jo 1540-luvulta alkaen, eli ajalta vain muutama vuosikymmen Hiekkasen mainitseman rakennusajankohdan jälkeen.

Sen perusteella, mitä kirkon historiaa selvittäneet monet tutkijat ovat kirjoittaneet, vaikuttaa siltä, että Isonkyrön vanha kirkko on ollut jatkuvassa muuttumistilassa aina siitä lähtien kun ensimmäinen rakennus tälle paikalle Kyrönjoen rannalle kohosi, aina tähän päivään asti.

Kaikki ovat kuitenkin yksimielisiä Isonkyrön vanhan kirkon merkityksestä. Kyrön kirkko on tärkeimpiä muinaisjäänneksiä Etelä-Pohjanmaalla, kirjoitti J.R. Aspelin jo vuonna 1871.

Enkeliaiheinen näyttely Vaivaistenmakasiinissa

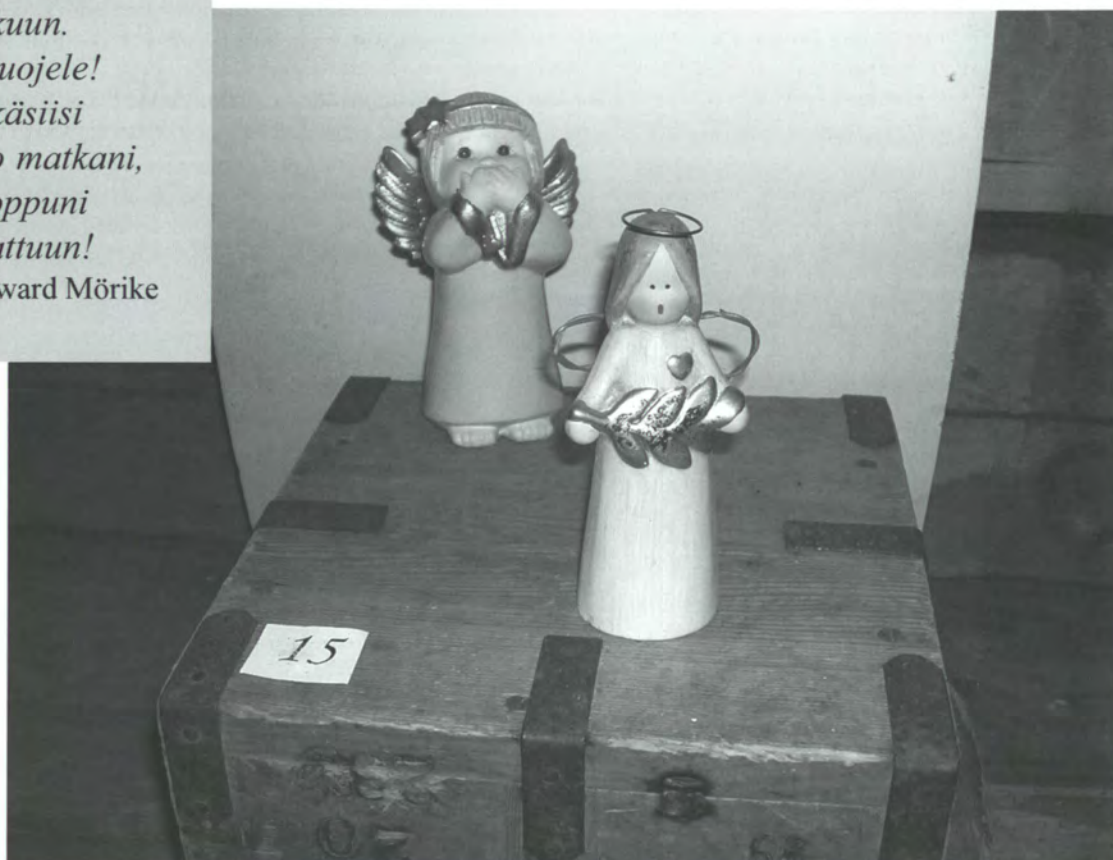

Rispa Jaatisen tekemä enkeli Enkeliaiheisessa näyttelyssä kesällä 2004

*Hän on luonut,
taivaalle tuonut
siniselle sillalle
auringon, kuun.
Sinä, Isä, suojele!
Isä, sinun käsiisi
annan koko matkani,
alkuni ja loppuni
syliin siunattuun!*

Edward Mörike

*Makasiinin näyttelyyn mukaan ovat päässeet enkelit kirjahyllyn nurkalta
Kuvat PeeVee*

Kirkkotietä Vöyriltä Isoonkyröön

19 - 20 kesäkuuta 2004

Oli erittäin kaunis ja aurinkoinen kesäkuun lauantaiapäivä, kun suuri kirkkovaeltajien joukko kokoontui Vanhan Kirkon parkkipaikalle. Linja-auto kuljetti innostuneen vaellusjoukon Vöyrin kirkolle. Matkalla oli vielä monta pysähdyspaikkaa, joista tuli mukaan lisää vaeltajia. Vöyrin kirkossa hiljentyi koko vaellusjoukko Jumalan sanan äärellä. Vöyrin kirkkoherra Åke Lillaksen johdatellessa meitä Jumalan sanan lupauksilla: "Siunausta teille, joilla on mielessänne pyhät matkat". Matkaan siunauksen jälkeen lähti kirkko-vaellusväki, noin 90 henkilöä, pari koiraa sekä jokunen hevonenkin, marssimaan kohti ensimmäistä vanhaa asutuskohdetta.

Heti alkumetreistä alkaen oli ilolla merkillepantava se seikka, että Vöyriläiset olivat innolla mukana koko touhussa. Teiden varsilla oli hyvän matkan toivottajia ja saattelijoita. On helppo viivähtää ajatuksissa 1400-luvun tapahtumiin, kuinka kirkkoon lähtijät silloinkin saatiin matkalle, joka oli ainakin yhtä pitkä kuin nytkin. Matkalla piti yöpyä ja silloin oli vielä suurpedot vaaraa lisäämässä. Tarvittiin todella siunausta ja varjelusta kirkkomatkalle.

Matka kuljettiin niitä samoja ikaikaisia kyläteitä ja polkuja pitkin. Ensimmäinen varsinainen pysähdyspaikka oli Pytarbacken, missä kuulumme paikallisoppaan kertomana erittäin seikkaperäisen selostuksen kylän synnystä ja sen asukkaista. Saimme nähdä mukaansa tempaavasti kuinka

kylässä oli asuttu iät ja ajat. Siinä isäntä teki omia askareitaan, laittoi panentoaitaa, niinkuin aina ennen piikkilangan keksimistä oli. Emäntä pesi pyykkiä ja touhusi omia hommiaan, oli kahvipöytä katettuna ja niin idyllinen hetki, jotta tuli siinä varmaan monellekin oma lapsuus mieleen. Ei ollut tv eikä radio, enempää kuin sähkövalokaa häiritsemässä päivän askareita. Oli vain leikkivät lapset ja takkatuli.

Koska oltiin menossa kirkkoon, niin matkaa oli jatkettava. Hätäisimmät jo menivät, mutta meillä muutamilla jälkipään valvojilla oli vielä mahdollisuus laulaa vaelluslaulu Jaakko Löytyn käsialaa Kahden maan kansalainen. Näin suurkiitos Pytarbacken paikallisoppaalle ja vanhanajan työnkuvaa esittäneelle pariskunnalle.

Eräässä laulussa sanotaan Vie polkuni ylöspäin. Kun oltiin Vöyrin hyppyrimäen maastossa niin oli helppo todeta, jotta polku vie totaalaisesti ylös ja alas. Kuitenkaan ei meillä ollut niin kiire, jotta olisi kukaan jäänyt porukasta, vaikka olikin täyspakkaus selässä, pitiähän meillä olla kahden päivän eväät mukana.

Mielenkiintoinen paikka oli myös Ehrsin puisto, joka oli reitimme varrella. Puistossa oli betonista valettuja kreikkalaisia ja sen mytologiaan kuuluvia patsaita. Niitä oli sijoitettuna pitkin ylöspäin kulkevan polun vartta. Kukkulan laelta avautui

*Matka
kuljettiin niitä
samoja
ikaikaisia
kyläteitä ja
polkuja pitkin.*

Taukopaikalla Ehrsin puistossa Tapani Mäki-Reini, Carina Nyqvits, Anna-Maija Korvola, Eeva Korvola sekä Satu Hangassalo. Kuva TO

Hillevi Kontsas kertoo vaellusväelle Kontsaan ja Mäki-Luoman talojen historiaa. Matti Kivinen käntää tekstit ruotsiksi. Kuvat Tarja Ollila

mahtava lakeusmaisema Isonkyrön suuntaan. Jokainen piti pientä juomapaussia kun tiedettiin, että nyt olisi vähän pidempi kävely ennen Rekipellon kylää.

Pörnullbackenissa, Rekipellon kylässä, sijaitsee rautakautinen asuinalue. Uumajan yliopiston toimesta on alueella suoritettu jo useana vuotena laajoja tutkimuksia ja kaivauksia, joiden tuloksista on voinut päätellä alueen asutuksen ajoittuvan rautakaudelle. Paikallinen opas kertoi hyvinkin seikkaperäisesti kaivauksien edistymisestä. Samaan aikaan pidetty kahvipaussi vei monenkin vaeltajan huomion muualle, ne kuulivat jotka kuulivat ja olivat kuulemaansa tyytyväisiä.

Kun tämän kahvipaussin jälkeen matka jatkui, tuli monikin huomaamaan kuinka tärkeä huoltoauto oli, rupesi nimittäin täyspakkaus painamaan. Peuran Raimo osasi olla aivan oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa huoltoautoineen. Nyt alkoi varsinainen maasto-osuus, joka on perimätiedon mukaan ikivanhaa ratsutietä, josta vanhimmat asiakirjat on tallennettu jo 1600-luvulta. Tämän reitin varrella sai jonkinlaisen tuntuman siitä ajasta, kun ei ollut muita teitä kun vain polut ja ratsutiet. Tämä tieosuus Rekipellon RaikSORista, Tulsarskogen kautta Stenmanssiin ja sieltä viimein Tuuralan metsästysmajalle, otti monen vaeltajan voimille. Seutu on erittäin vaikeakulkuista korkeaa metsämaastoa, ei ihme että sen tien varrella on vuosisatojen historiassa nähty monen moisia elämän tragedioita. Historiantutkija Matts Edvin Klemets näistä asioista meille kertoili.

Tuuralan metsästysmajalle selviytyttyämme meitä odotti yllätys, kun Isonkyrön seurakunnan emännät olivat tuoneet meille vaeltajille maukasta lihakeittoa kaikkinen työtarpeineen. Kiitos heille siitä.

Hyvien saunanlöylyjen jälkeen saimme hiljentyä Isonkyrön seurakunnan aikuistyön johtokunnan järjestämään iltahartauteen, jossa saimme laulaa sydämen kyllyydestä. Puheita pitivät kirkon hiippakuntas sihteeri Eija Harmanen, kirkkoherra Eerik Silvola

ja Matti Kivinen. Illan juonsi Tapani Mäki-Reini. Iltamme päättyi Silvolan laulamaan Herran Siunaukseen ja niin oli hyvä pujahtaa makuupussiin ja antaa rauhallisen yönunen tulla.

Toinen vaelluspäivämme sunnuntai 20.6 oli jälleen kaunis ja aurinkoinen. Aamutoimien jälkeen matka jatkui kohti kirkonlatvaa. Kuului huudahduksia "kirkko näkyy jo". Lehmäjoen varteen matkaa oli kertynyt jo kahdeksan kilometriä. Kuunneltuamme Kontsaan ja Mäki-Luoman talojen historiaa Kontsaan Hillevin esittämänä, niin oli todettava se, että ollaan historiallisella maaperällä. Vaikka on aina saanut olla paikkakuntalainen niin ei aina edes muista, kuinka hienoa on, kun saa olla isokyröläinen.

Viimeinen etappimme oli Kyrönjoen ranta. Kirkkoon on aina ennen maantieverkoston olemassaoloa kuljettu veneellä. Meillä oli myös etuoikeus päästä oikein aidolla kymmenpaikkaisella vesistön ylitykseen. Isonkyrön palomiesten luotsaamalla veneellä matka taittui turvallisesti. Joen ylityksen jälkeen meitä odotti maukas ateria kerhotuvalla, joka maistui todella hyvältä vaelluksen jälkeen. Näin oli vaellettu Vöyriltä Isonkyrön kirkolle messuun tai Jumalanpalvelukseen. Oli totinen paikka, kun saimme kokoontua ja hiljentyä kiittämään ja rukoilemaan iankaikkista Jumalaa siitä kaikesta hyvästä, mitä tämäkin vaellusjoukko sai matkan aikana kokea ja nähdä. Isonkyrön kirkkoherra Eerik Silvola Herran siunaus laulun jälkeen kukin lähti onnellisena kotiin.

Kun saadaan lähteä tällaiselle vaellusretkelle, ei se ole aivan yksinkertaista. Siinä on tehtävä valtavasti ennakkotyötä. Kiitos tästä kaikesta kuuluu ennen kaikkea reittivastaava Tarja Ollilalle Isostakyröstä ja reittisuunnittelussa mukana olleille Carina Nyqvitsille sekä Matts Edvin Klemetsille Vöyriltä.

Tapani Mäki-Reini

Kuva Raili Raunio

- Varsinkin kun sai kokeilla ampumista ja havaita, että tämän voisi hyvinkin oppia hallitsemaan.

JOUSIAMMUNTA PAPPILANSAARELLA

Wilhelm Tell ampui jousellaan omenan poikansa pään päältä vuonna 1304.

Partiolippukunta Vainion Vesat järjesti Jaakon päivänä mielenkiintoisen tapahtuman jousiammunnan merkeissä. Idea lähti siitä, kun historiasta tunnettu henkilö Wilhelm Tell ampui jousellaan omenan poikansa pään päältä vuonna 1304. Partiolaiset yhdistivät tämän tapahtuman vuosilukusillalla Vanhan kirkon 700-vuotiseen historiaan. Päätimme olla osaltamme rikastuttamassa vanhan kirkon juhluvuotta.

Kovin suuria järjestelyjä ei tarvittu. Vierailevat opastajat kuitenkin varattiin jo kevättalvella, samoin Pappilansaari. Sää aiheutti enemmän huolta. Päivä oli kuitenkin kaunis ja aurinkoinen. Kaiken varalta saatiin Palomiesyhdistykseltä 3-seinäinen telttä suojaksi varusteille ja käyttäjille.

Erto Erkkilä suunnitteli tilaisuuteen jousi- ja partioaiheisen pinssin, jota myytiin pääsylipun asemasta. Tarjolla oli lisäksi limunaattia nisuineen ja makkaraa, jota sai kääriä nuotiolla.

Itse jousiammuntaa esittelivät Seinäjoen Jousi-Jusseista Pentti Kuivalainen ja Timo Kivimaa sekä Kerttu ja Seppo Pollari. Jousimetsästystä esittelivät Jukka Lilja Teuvalta ja Vesa Nurminen Laihialta.

Normaali kilpailuammunta tauluihin tapahtuu ns. tavallisella jousella (vastakaarijousi). Opastettuna sillä alkoi osua jo aloittelijakin. Osa naiskävijöistä päätti hankkia oman jousen jatkaakseen harjoittelua.

Jousimetsästyksen harjoitustauluina olivat metson silhuettikuvat, metsäkauriin ja mustakarhun mallinukke. Ns. taljajousi on metsästäjien tavallinen ase. Varsijousta ei saa käyttää metsästykseseen.

Yhtenä aiheena olivat nuorten omatekoiset "kaaripyssyt", joilla sai tehdä koeammuntoja. Niitä olisi voinut olla useampia. Isät olisivat voineet yhdessä poikien kanssa tehdä vanhalla muistilla jouset ja tulla pyydystämään palkintoja, joita oli varattuna.

Kävijät ihailivat näiden pitempään jousiammuntaa harrastaneiden suorituksia. Ei ollutkaan ihme, kun monille heräsi mielenkiinto aloittaa tämän harrastuksen parissa. Varsinkin kun sai kokeilla ampumista ja havaita, että tämän voisi hyvinkin oppia hallitsemaan.

Väinö Pollari

Isonkyrön tykkipuisto

Vuoden 2003 aikana Isonkyrön Asemiesmuseo teki aloitteen Isonkyrön kunnalle “Tykkipuiston” perustamisesta. Suunnitteluvaiheen jälkeen voitiin jo 26.8.2004 viettää tykkipuiston vihkiäisiä. Vihkiäispuheen piti Vaasan sotilasläänin komentaja eversti Jorma Jokisalo. Juhlassa oli läsnä myös huomattava määrä yleisöä.

Puistoa on Asemiesmuseon yhtymähallitus ja perinnetoimikunta suunnitelleet jo pitkään ajan, sillä ensimmäiset tykit: kaksi jalkaväen tykkiä ja kaksi tykkiä 76K02 hankittiin jo vuonna 1998. Loput tykit, yksi kenttähaupitsi ja kaksi ilmatorjuntatykkiä hankittiin vuonna 2001. Kaikki tykit hankittiin niin, että jokaiselle tykille löytyi rahoittaja eli lahjoittaja, siksi jokaisessa tykissä on sen lahjoittajan nimi näkyvässä.

Tauno Lepistö

Vaasan sotilasläänin komentaja eversti Jorma Jokisalo painotti Tykkipuiston vihkiäispuheessa yleisen asevelvollisuuden olevan jokaisen itsenäisen valtion puollustukselle tärkeä.
kuva Katri Kemppainen

Tykkipuisto sijaitsee Pohjankyröntalon eli entisen suojeluskuntatalon ja Ikolan koulun välissä. Kaksi kenttäkanuunaa ja kaksi ilmatorjuntatykkiä ovat vierekkäin isojen kuusten varjossa. Kaksi jalkaväkitykkiä kunniavartiossa “Täältä lähdimme” patsaan luona.
kuva PeeVee

Sirpistä puimuriin

elonkorjuu ja syystyöt vanhoilla konsteilla

- Ajatus vanhojen koneiden toiminnallisesta näyttelystä lähti siitä, kun kiertelin maailmalla erilaisia vanhoja koneita ihmettelemässä, eikä niissä missään näytetty sitä miten koneet toimii, muisteli Esa Luoma Sirpistä puimuriin -näyttelyn alkuhetkiä.

Syksyllä 2003 kokoontui kymmenkunta aktiivista henkilöä pohtimaan mahdollisuuksia moisen näyttelyn järjestämiseen. Mukana oli ihmisiä hyvin eri aloilta ja kaikkia heitä yhdisti kiinnostus vanhoihin koneisiin ja tekniikkaan. Läsä olivat Väinö Pollari, Esa Luoma, Tapani Kangas, Jorma Kangas, Ari Luoma, Timo Mäkelä, Jyrki Karhunen, Matti Tikkala, Aarni Vainio, Osmo Mäkelä ja Jussi Knaapi.

Ryhmältä kului lukuisia tunteja tapahtumaa suunniteltaessa. Viimein loppukesällä näyttelystä tuli totta.

Isonkyrön Pappilan vainiolle oli koottu näytöstä varten varsin mittava määrä erilaisia vanhoja työkoneita. Valtaosa näistä koneista oli alan harrastajilta kyrönmaan alueelta. Harrastajat ovt vuosien ajan keräilleet korjanneet ja puunanneet vanhoja, jo ajat sitten käytöstä poistettuja koneita. Nyt koneet saivat parin päivän ajan arvolleen sopivan ympäristön ja olivat esillä nykypäivän ihmisten hämmästelävinä.

Alueella oli myös perinnepaja, jossa valmistettiin valutöinä entistettäviin koneisiin osia sekä koriste-esineitä.

Kokonaisvaltaisesti koneisiin pääsi tutustumaan esittelyjakson aikana. Kavalkadin jälkeen aloitettiin työnäytökset, joissa ensimmäisenä oli viljan leikkuuta sirpillä ja kokkosten eli lyhteitten sitomista. Seuraavana itseluovuttava elonleikkuukone, itse sitova hinattava puimuri, jota seurasi itsekulkeva leikkuupuimuri.

Kyntäminen tapahtui hevosella, myöhemmin oli käytössä rautapyörä Fordson ja sitten pikku-Valmet.

Heinäprässiä eli paalikonetta valmistettiin ennen Tervajoella. Kalevi Rullo tehtiin niitä yli 10 000 kpl. Paalikone oli miesvoimalla käytettävä ja niitä oli ennen joka talossa ja joka riihen alla.

Näytösten aikana nousi vanhempien mieleen muistoja, että noinhan ne työt ennen tehtiin. Nuoremmille taas hämmästyksen aiheeksi, noinko ne tosiaan on joskus tehty.

- Tapahtuma oli kaikkiaan onnistunut palautteesta päätellen. Tällaiselle näytökselle on ollut selvästi tilaus, sen verran kiinnostusta tuntui olevan. Tästä on hyvä edetä ja suunnitella, josko ensi vuonna laitettaisiin sama uusiksi, pohtii Esa Luoma.

Massey Ferguson kultamaha
vuodelta -57 vetää Juhani
Loukolan hinattavaa Aros
puimuria v-61

Luoman Esa tarkistaa millaista tulosta on syntynyt Teijon Iso Paavo puimakoneella. Näitä koneita myytiin vuonna 1939 Lehmäjoen Osuuskaupasta viisi kappaletta samalla kertaa ja kaikki Lehmäjoelle. kuvat Ari Luoma

Kahden hevosen vedettävä, itseluovuttava Massey Harris on valmistettu Amerikassa tilaustyönä tsaarin Venäjälle. Sen aikaisista levottomuuksista johtuen jäi laiva Suomen satamaan ja Rengon Manun onnistui hankkimaan kone itselleen. Tämän harvinaisuuden omistaa Tuure Renko.

Jouluyö etulinjan pesäkkeessä

Syvärinlohkolla v.1943 olin mukana erikoislaatuisella öisellä joulutervehdyksellä etummaisissa vartiopesäkkeissä. Sotilaspastorimme halusi suorittaa tervehdyskäyntejä etummaisten vartiomiesten luona keskiyöllä Jouluaaton puolella.

Kirkasta tähteä itäisellä taivaalla ei ollut edes mielikuvituksessa. Vihollisen ampumat valoraketit ja konetuliaseiden valojuovaluodit olivat karua todellisuutta. Yö oli pimeä ja lauha, ei satanut lunta.

Jalkaväen pataljoonaan kuului sotilaspastori. Voitto Viro oli Talvisodassa kunnostautunut luutnantti, joka oli päättänyt opintonsa välirauhan tultua. Hänelle oli Jatkosodan alussa 1941 määrätty sotilaspastorin tehtävät 5.Divisioonan JR 44:ssä. Voitto Virosta oli tullut arvostettu henkilö hyvän mielialan luojana ja pappina. Asematovaiheessa hän edisti montaa hyvää toimintaa, oli itsekkin hyvä shakinpelaaja. Liikkui paljon miesten luona.

Pataljoona oli muodostettu Kanta-Hämeessä, täydennystä oli sodan kestäessä tullut kautta Suomen. Itsekin olin tullut kranaatinheitinjoukkueen johtajaksi edeltäjäni kaatumisen jälkeen. Voitto Viro oli sodan loppuun saakka samassa tehtävässä. Kesällä 1944 viivytystaistelut Syväriellä U-asemaan Pitkärannan tasalle olivat erittäin raskaita. Joukkosidontapaikalla (JSP) toimivan ja kaatuneista huoltapitävän sotilaspastorin työ on ollut painostavaa ja toivotonta.

Sotavuosien jälkeen on Voitto Viro ollut mukana veteraanityössä ja tullut tunnetuksi uskonnollisena kirjailijana. Mieleeni on jäänyt pienehkö kirja, jonka nimi oli hänen kaltaisensa ja puhutteleva: "Kirjeitä niille, jotka ehkä vielä ajattelevat". Voitto Viro toimi sodan jälkeen Lauttasaaren kaupunkiseurakunnan kirkkoherrana, siellä jatkoimme tapaamisia opiskeluvuosieni aikana. Sotilaspappien tehtävää on arvostettu Suomessa.

Mutta nyt kerron vuoden 1943 Jouluyöstä Syvärin rintamanosalla. Joulun edellä Pataljoonan komentajani määräsi minut toteuttamaan sotilaspastori Viron esittämän aikomuksen käydä yöllä Jouluaattona muutamassa etulinjan pesäkkeessä vartiomiehiä tapaamassa. Tehtävä tuli minulle siitä syystä, että minun toimintaani kuului tietää vartiopesäkkeiden tarkka sijainti koko pataljoonan lohkolla. Se kuului heitinjoukkueen tulitoiminnan perusteisiin.

Saadun tehtävän vuoksi otin yhteyden yhteen rintamavastuussa olevaan komppanian päällikköön, jonka kanssa sovimme tarkasti käyntikohteet ja ketä käynnin yhteydessä tulee mukaan. Vartiointi ei saa vaarantua.

Siihen aikaan etummaisen vartiopesäkkeen takana yhdyshaudassa oli katettuja suojapesäkkeitä varusteita ja tarvikkeita varten. Näin tarkka selostus on tarpeen etulinjan olojen kuvaamiseksi.

Sovittuna aikana olin vastaanottamassa sotilaspastori Voitto Viroa. Mukanani oli taistelulähetti aseineen. Esitin saamani tehtävän ja suunnitelman neljään pesäkkeeseen tehtävästä käynnistä.

Käynti vartiopaikoilla tapahtui seuraavasti: Ilmoitaututtiin aluksi tukikohdassa. Tukikohdan päällikkö läheteineen lähti johtamaan kulkua. Suojapesäkkeeseen saavuttua menivät molemmat lähetit vapauttamaan vartiomiehet.

Sitten kun kaikki olivat paikalla, sanoin saaneeni komentajalta tämän opastustehtävän. Sotilaspastori Viro on halunnut tervehtiä teitä vartiopaikallanne. Käteltiin. Hiljennyttiin.

Voitto Viro puhui suunnilleen näin: Suomi ja suomalaiset ovat joutuneet suuren vihollisinaan hyökkäyksen kohteeksi Talvisodan alkaessa ja sotaa jatkuu aina vain. Te täällä olette kaikkein etummaisimmat vartijat vartiopaikallanne tänäkin Jouluaattona. Suomi on ponnistanut kaikki voimansa selvitäkseen sodan vaivoista ja koonnut armeijansa vihollista vastaan. Te vartioitte oman komppanian etummaisissa pesäkkeissä, ettei yllätystä tapahtuisi. Vartiomiehiä on kaikkialla suomalaisten rintamasuunnilla. Heidän takanaan voi sanoa olevan koko armeijan ylipäällikkö Mannerheimia myöten. Jokaisella on tehtävänsä ja vastuunsa, teidän osanne on ase kädessä vastata omasta kohdastanne aseveljienne puolesta. Minä toivon teidän jaksavan tänään ja tulevina aikoina, tietämättä mitä kaikkea suomalaisen sotilaan osalle onkaan asetettu.

Uskon Jumalan siunauksen olevan teidän mukanne kaikissa vaiheissanne, myös täällä kaukana kotiseudustanne. Kotiväkenne ja läheistenne uskon rukoilevan puolestanne ja toivovan Joulurauhaa sydämiinne tänä kansamme kohtalon aikana. Me kaikki tahdomme täyttää tehtävämme ja muistaa Joulun sanomaa nytkin tässä yksinkertaisessa rukouskammiossa. Puheen jälkeen hän luki Isä meidän rukouksen ja Herran siunauksen. Käytiin lyhyt keskustelu kotiväestä ja ystävistä.

Minä sivullisena tarjosin tukevat savukkeet ja kehotin ne polttamaan sitten korsussa vartiovuoron päätyttyä. En itse polttanut, tupakkaa riitti tarjottavaksikin. Käteltiin. Vartijat palasivat pesäkkeisiin.

Matkamme jatkui vielä kahteen vartiopesäkkeeseen. Vartiomiehille ei oltu etukäteen mitään käynnistä puhuttu, myös siksi että voi jättää yhden käynnin poisikin, jos aika loppuu. Pimeät polut viivyttävät.

Paluumatkalla olin taistelulähetini kanssa pitkissä mietteissä Joulusta, omasta osastamme Joulutervehdyksen viemiseen ja Suomen kohtalon vaiheista. Sodan loppumisesta ei ollut aavistustakaan.

Myöhemmin näin erään näistä yllätetyistä vartiomiehistä, kysyin: korsussako sitten tupakka poltettiin? Vastaus oli: Ei luutnantti, sitä savuketta ei koskaan polteta, vaan säilytetään ainutlaatuisena muistona Jouluaatosta 1943.

Sotaveteraanit kertailevat mennyttä aikaa, mutta haluavat sanoa: Sotaa emme ihanno - mutta emme myöskään unohda.

ISONKYRÖN VUODEN 2004 YRITYS ARTON AUTO OY

Tervajoella, jokaisen autonostajan paratiisissa, tehdään autokauppaa. Autokauppaa on tehnyt myös Isonkyrön vuoden yrittäjä Arto Ulvinen, Arton Auto Oy:n perustaja, jo vuodesta 1988.

- Näihin 16 vuoteen mahtuu jo monenlaista tapahtumaa, nousua ja laskua, muistelee Arto vuosiaan yrittäjänä.

- Käytettyjen autojen kauppaa aloin tehdä ensin 350 m² hallissa. Nykyisin hallitilaa on yli 2000 m². Muistan kun remontoin ensimmäistä hallia liiketilaksi, niin tuli joku minulle tuntematon mies katsastamaan liiketilan valmistumista. Kovasti oli kiinnostunut, ehdotti vielä että Subaru ryhtyisin myymään. Olin ihmeissäni, mikä mies tällaisia ehdottaa, kun olin suunnitellut käytettyjä autoja myydä. Uudet autot sitovat pääomaa aivan toisella lailla. Myöhemmin minulle selvisi, että melko tuore kunnanjohtaja Eino Toivola siinä moisia ehdotteli.

- Nykyisin jo myyn uusiakin autoja, Hyundai ja Suzuki merkkejä. Automyyntiä, merkkihuoltoa ja korjaamoa pyörittämään tarvitaan 13 työntekijää. Varastossa pyrimme pitämään 200-250 vaihtoauton valikoimaa.

Tervajokea Arto kehuu hyväksi liikepaikaksi. Tervajoki on jo tunnettu automyynnin keskuksena ja usean autokaupan rypäs tuo asiakkaita paikkakunnalle

kauempaakin, ihan ympäri Suomea.

- Toki kilpailu on julmaa mutta rehellistä, luonnehtii Arto markkinatilannetta, kuitenkin ostajat jo tietävät, että runsas valikoima on asiakkaan etu.

Tulevaisuus autokaupassa näyttää lupaavalta. Autokauppa tulee varmasti jatkumaan täällä pitkien välimatkojen maassa. Öljyn hinta saattaa vaikuttaa kysyntään, diesel-autot, pienemmät ja "pieniruokaiset" mallit tulevat käymään kaupaksi tulevaisuudessa.

- Liiketoimintaa täytyy kaiken aikaa kehittää. Nytkin on rakenteilla uusien autojen esittelyhalli, johon tulee myös uutta konttoritilaa. Samalla tulee ehkä ajankohtaiseksi palkata lisää henkilökuntaa.

- Vapaa-aikaa ei yrittämiseltä juurikaan jää. Kaupanteko on elämäntapa. Harrastuksille ei tahdo toistaiseksi jäädä aikaa, kaikki työltä liikenevä aika kuluu mukavasti perheen parissa.

Tuurala-Rekipelto -maantien valmistumisen kunniaksi järjestettiin

TIETANSSIT TUURALASSA

Tuuralan-Rekipellon tiellä koettiin heinäkuun 31. päivän iltana historiallisia ja juhlavia hetkiä, kun koko kylän väki ja lähes saman verran vöyriäisiä oli kokoontunut viettämään tien parannustyöjuhlaa.

Juhla juonnettiin sujuvasti kaksikielisenä. Kutsuvieraat kuljetettiin traktorikyödyllä juhlapaikalle.

Tiejohtaja Juhani Salonen totesi avaussanoissaan tiejuhlan olevan harvinaista herkkua. Ilman TE-keskuksen työllisyysvaroja ei tämä tiehanke olisi koskaan käynnistynyt. Myös Isonkyrön ja Vöyrin kuntien yksituumaisuus ja hyvä yhteistyö mahdollisti tien parannustyön toteutumisen.

Paikalla olevia kansanedustajia Jukka Vihriälää ja Raimo Vistbackaa tiejohtaja Salonen kehotti viemään Helsingin herroille terveisiä tiemäärärahojen riittämättömyydestä. Tarpeellisia ja tärkeitä hankkeita olisi vaikka kuinka paljon, mutta rahaa ei ole monenkaan toteutukseen.

Pääurakoitsija seitsemän kilometrin pituisella ja seitsemän metrin levyisellä pehmytasfalttibetonitiellä oli Tielaitoksen Vaasan palveluyksikkö.

Paraatiajo

Kun silkkinauha oli katkaistu, pääsivät illan paraatijoneuvot liikkeelle. Uudella paanalla ajoivat niin

hevoset, pyöräilijät, moottoripyörät, traktorit kuin museo-autotkin.

Paraatiajon kärjessä ajeli Terhi Mäkelä hoijakalla Viri-Manu Suomenhevosellaan. Markku Hannu ajoi arvokkaasti A-mallin Fordilla vuosimallia 1928. Paraatissa nähtiin myös 1955 mallin letku- eli paloauto Vöyrieltä. Harvinaisuus oli myös Jussi Kujalan pk:n omistama hakopuukaasuauto, joka kulkee puupilkkeestä muodostuvalla häkäkaasulla. Jorma Kankaan omistaman Skoda Felicia Roadster vm 1961, avoauton kyytiin pääsi myös yleisö. Paraatiajo päätettiin hybridautoon.

Paraatiajoa juhlisti Isonkyrön Puhaltajat soitollaan. Koko juhlakansa kahvitettiin ennen tietanssien alkua.

Tanssiyhtye Rolexin väliaikatauolla kisailtiin Isonkyrön ja Vöyrin kunnanvaltuustojen edustajien kesken köydenvedossa. Voittoon vetivät Isonkyrön kunnanvaltuuston voimamiehet: Aulis Nuuja, Martti Holm, Juhani Leskelä, Raimo Kaksonen ja Martti Kamila.

Puujalkakävelyn voitti Rekipellon kylä huolimatta Tuuralan kyläyhdistyksen puheenjohtajan huimasta loppukiristä.

Järjestäjät kiittelivät yhteistyökumppaneita, yleisömenestystä sekä säidenhaltijaa poutaisesta kesäillasta.

Tarja Perkiö

Avausseremonian jälkeen tanssahdeltiin pikkutunneille saakka Tanssiyhtye Rolexin tahdissa. Kuvat Reijo Havina

Silkinauhaa olivat leikkaamassa Isonkyrön kunnanjohtaja Eino Toivola, Tiehallinnon edustajina Salonen ja Nygård, TE-keskuksen Lähteenpää, Vöyrin kunnansihteeri Markus Myllyoja sekä Tuuralan kyläyhdistyksen puheenjohtaja Reijo Havina.

Aattoilta yöksi vaihtuu.

*Tuoreen kuusen raikas
tuoksu huoneisiin taas leviää,
Iltapäivän hämärässä
joulusauna lämpiää.
Äiti häärää keittiössä,
pian juhlapöytä valmis on.
Lapsosilla posket hehkuu
jännitys on suunnaton.*

*Pian pukki, aaton vieras,
ovelle jo kolkuttaa.
Kaikki lapset, aikuisetkin,
joululahjan hältä saa.
Kädet aivan vapisevat,
kääröjä kun avataan.
Yllätykset monenmoiset
saavat silmät hehkumaan.*

*Aattoilta yöksi vaihtuu,
kynttilät vain loistavat.
Radiosta hiljaa kuuluu
joululaulut kauneimmat.
Uupuneina lapset nukkuu,
vanhemmat viel valveil on.
Rauhaisasta jouluyöstä
nauttivat viel tuokion.*

Virpi

Niinisalon tykistörikaatin vala Isossakyrössä

Sateisesta säästä huolimatta valaa oli saapunut seuraamaan tuhansia omaisia ja paikkakuntalaisia. Tapahtumaan kuului seppeleenlaskut sankarihaudoille, asevelihaudoille ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillle. Isonkyrön koululaiset laskivat kukat sankarihaudoille.
kuva Katri Kempainen

Tykistörikaatin ohimarssiin osallistui noin 40 ajoneuvoa. Kalustoesittelyssä oli mukana tykistörikaatilla käytössä olevat tykkimallit, tulenjohto- ja viestintäkalusto, sääluotauskalusto ja useita erityyppisiä ajoneuvoja. Ohimarssin jälkeen oli tarjolla hernesoppaa. Ohjelmallisesta puolesta vastasivat Ylistaron ja Vähänkyrön veteraanikuorot ja Isonkyrön mieskuoro. Tilaisuuden lopuksi esiintyi Laura Voutilainen. Illalla konsertoi Pohjanmaan Sotilassoittokunta Vanhassa kirkossa.

Yrjö Yrittäjä

Eli Kyröös' muuan Yrjö, Matti Meikäläisen poika,
päätti koulutyöns'
ja mietti mihin sit' ol matkaans' jatkava.
Hän ol' uuttera mies,
seisoi ain' sanans' takana.
Ja hyvin ties'
mikä ol' jyvä ja kuink' siit' erotetaan akana.

Hän sumpli aikans' ja päätyi tähän:
"Rupian yrittäjäks', kyl' must on yrittämähän!
Mä ostan itellein' pelto;
on rahaa säästös' sen verran.
Vajas' isäukon vanha traktori seisoo,
sitä taatusti saan lainata muutaman kerran."

Teki työtä Yrjö päivät pitkät,
joskus yötä myöten.
Heitti peltoons' jyvät,
hoiti hyvin
ja korjas' sadon suuren.
Ol' isä-Mattikin ylpee pojastans':
"Yrjöst' tul' jotain, kosk' on ahkera niin.
Hyvin Maijan kans' poikamme kasvatettiin,
sen sanoin naapurin Elmalle kans'

Sai viljoistans' Yrjö hyvin rahaa
ja lähti sitä Kalliojärvelle juhlimaan.
Huomas' het' siellä tytön joka koreasti tanssaa
ja päätti siit' morsmaikkulin itelle saalistaa.
Niin tutustui toisiins' Yrjö ja Martta
ja kävipä onnellisest' niin:
Tapailivat ensin pari kuukautta ja sit'
päättivät mennä naimisiin.

On Yrjön kaurat nykyään Kiinas' huutoa kovaa,
Martta miestänsä pellolla auttaa ain' ku' kotitöiltäns' joutaa.
Yrjön neuvoa kuule:
"Jos työtä tehdä jaksaa,
kyl' yrittäminen sen takas' maksaa.
Jos sin' olet ahkera ja riittää uskallust'
rupia yrittäjäks' ja
tee ihan mitä haluat!"

Inka Krueger

Yrjö Yrittäjä

Olipa kerran mies nimeltä Yrjö. Yrjö ei ollutkaan kuka tahansa mies, vaan hän oli yrittäjä. Yrjöllä oli menestyvä siivouspalveluyritys, jossa oli viisi työntekijää, ja sikäli kun töitä riitti, Yrjö uskoi yrityksensä pian laajenevan. Yrjö saattoi turvallisin mielin jatkaa työtään ja suunnitella pikku yrityksensä tulevaisuutta.

Helppoa kuin mikä, sanotte te. Ottaa nyt vain soittoja vastaan ja käydä putsailemassa paikkoja. Ehei, Yrjö voi vakuuttaa epäuskoisille, ettei asia suinkaan ole näin yksinkertainen.

Muutama vuosi sitten, tarkemmin ottaen kolme vuotta sitten, Yrjö jäi työttömäksi, kun Sonera irtisanoi joukottain työntekijöitään. Yritteliäänä miehenä Yrjö ei lannistunut, vaan haki töitä hellittämättä. Edes siitä Yrjö ei piitannut, ettei hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä ollut tarjolla. Työvoimatoimiston oven saranat kuuluivat lähes käyttökelvottomiksi, niin usein Yrjö ovesta kulki. Ja hän saikin työtä - viherhoitajan, siivoojan, postinjakajan -näiden kaikkien hommia hän teki. Ajoipa Yrjö muutaman kuukauden taksiakin.

Erään kerran ollessaan siivoojana sairaalassa Yrjö sai mahtavan liikeidean. Miksipä hän ei perustaisi siivousyritystä? Tämän tapaisia ajatuksia oli muhinut miehen mielessä jo jonkin aikaa. Sairaalassa siivotessaan oli Yrjö tavannut monia erilaisia ihmisiä, jotka syystä tai toisesta olivat sinne joutuneet. Perheenäideillä varsinkin oli suuri huoli paitsi perheestään, myös siitä, miten kodinhoito järjestyy sinä aikana, kun he ovat poissa.

Yrjö siis päätti laittaa pystyyn siivouspalveluyrityksen. Hän oli huomannut, että tässä nykyajan kiireessä monet eivät ehdi siivota edes kotejaan, eivätkä toiset vaan viitsi. Kolmas kohderyhmä olivat ne, jotka eivät itse pysty huolehtimaan asuntonsa siisteydestä. Siisteyshän on kuitenkin tärkeä asia, josta ollaan valmiita maksamaan.

Totta kai Yrjöä hieman jännitti ja pelottikin moinen hyppy tuntemattomaan. Toisaalta hän oli kyllästynyt osa-aikaisiin pesteihin ja jatkuvaan työvoimatoimistoissa laukkaamiseen. Mottoaan "Jos ei mitään yritä, ei mitään voi saavuttaakaan" toteuttaen Yrjö ilmoittautui kunnan järjestämälle yrittäjyyskurssille, josta arveli saavansa tarpeellista tietoa yrityksen perustamisesta. Siivouskurssinkin hän suoritti.

Kurssit vain vahvistivat Yrjön tunnetta siitä, että juuri yrittäjäksi tahtoi. Hän otti yhteyttä tarvittaviin viranomaisiin ja ilmoitti yrityksensä nimen - Yrjön Kuurauspalvelu - kuntansa yritysrekisteriin. Loputtomalta tuntuneen paperisodan jälkeen Yrjö oli viimein valmis yrittäjä.

Aluksi soittoja tuli harvakseltaan. Yrjö teki kuitenkin työtään tunnollisesti, ja pian hänellä oli ahkeran yrittäjän maine. Työkeikkoja tuli läheltä ja kauempaa, ja pian työtä oli niin paljon, että Yrjön oli palkattava työntekijöitä yritykseensä.

Usein Yrjö joutuu valvomaan yömyöhälle pätkäillössään monimutkaisia palkka- ja verotuskiemuroita. Yrityksen talous on vihdoin vakaalla tolalla, mutta mikään ei ole yrittäjälle itsestään selvää. Kuitenkin Yrjö on onnellinen saadessaan tehdä sitä, mitä jokainen ihminen pohjimmiltaan haluaa - yrittää.

Marika Karhu

Yrittäjäksi vai toisen leipiin?

Kun lukio yllättää helpokolla yläasteella hölmistyneen teinin, alkaa tulevaisuutta ajatella aivan eri tasolla kuin ennen. Kysymys "mikä minusta tulee isona" ei tunnukaan enää olevan aivan niin kaukainen, kuin mitä erehtyi vielä hetki sitten luulemaan. Pitäisi kaikesta aloittaa ajattelu, ja kaiken kukkuraksi vielä omilla aivoillaan.

Mikä minusta sitten tulee isona? Rikas takuuvarmasti, mutta keinoista en ole vielä perillä. Näen itsestäni kauhukuvan pienessä työnurkkauksessa naputtelemassa tietokoneellani umpitylsää koodia. Herra johtajalla on huono päivä, ja hän purkaa sen minuun. Vihaan sitä jatkää.

Entä jos olisinkin itse herra johtaja? Olisin ainakin paljon mukavampi sellainen, kuin kuka tahansa muu tai niin ainakin luulisin. Niin, voisoin perustaa oman yrityksen. Pankista lainaa, ja menoksi. Ehkäpä perustaisin Isoonkyröön tyylikkään, pienehkön kahvilan, jolla olisi omat vakioasiakkaansa ja salainen vohvelikastikereseptinsä. Tietäisin, missä rahani liikkuvat, pomottaisin muita ja olisin itse oma herrani. Lomaa voisoin tietenkin pitää milloin huvittaa.

Tai sitten ei. Lomaa ei liikenisikään mielettömiä määriä, ellen mielisi mennä konkurssiin. Itse asiassa vapaapäivinä stressaisin kaikesta kahvilani puolesta niin paljon, että voisoin yhtä hyvin olla töissä. Yritys olisi käytännössä elämäni. Saisin lisäksi kestävästi niskuroivia työntekijöitä, jotka vaativat lisää palkkaa hommiensa sijaan. Isokyrö ei välttämättä olisi sangen rahaisa paikka kahvilalle. Ja mitä jos bisnes ei luistaisikaan, kuten olisin odottanut? Paatti olisi kieltämättä minun, joten myös oppoaisin sen mukana.

Takuulla oma yritys opettaa yhtä sun toista. Vastuuta vain olisi niin mielettömästi, että ajatus hieman kammottaa. Eihän yritystä toki tarvitsisi yksin perustaa - toinen herra johtaja puolittaisi painolastia jo mukavasti. Toisaalta moisesta seuraisi väittelyitä, itkuja ja hampaiden kiristystä, enkä olisikaan enää kaikkien yläpuolella. Pahus soikoon! Järkevintä olisi houkutella joku hyväuskoinen mukaan rahoittajaksi, mutta semmoista on vaikea löytää.

Tarkemmin asiaa ajateltuani minusta ei välttämättä ole yrittäjäksi. Tai sitten se sisäinen bisnesmies itsessäni ei ole vielä herännyt. No, antaa ajatuksen vielä hautua jonkun aikaa. Oli miten oli, en usko sentään lähteväni opiskelemaan Kauhavan yrittäjäopistoon oitis lukion jälkeen.

Onneksi yrittäjäksi voi ryhtyä myöhemminkin.

Jussi Sandhu

YHYRES

vauhdittaa Kyrönmaata

Mitä syntyy, kun kyrönmaalaisia kehittäjiä ja eurooppalaisia rahavirtoja pistetään samaan pussiin?

Vuonna 1999 perustetun yhdistyksen tehtävänä on kannustaa Kyrönmaan asukkaita yhteistyöhön alueen kehittämiseksi, lisätä maaseudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja vaihtaa kokemuksia maaseutu-alueiden välillä.

Vuosille 2000-2006 laaditun Kyrönmaan kehittämisohjelman nimi on Leipää ja voita reaali-verkossa. Painopistealueita ovat kylien kehittäminen, matkailu, sosiaalinen hyvinvointi sekä yhteistyö ja markkinointi.

Kuluvana vuonna yhdistyksessä on panostettu erityisesti nuorisotoimintaa edistäviin hankkeisiin. **Anna Granlundin** vetämä E.V.V.K. –hanke on aktivoinut nuoria monenlaiseen toimintaan.

– Nuorten toimitustiimi Pohjankyröön ja Kyrönmaahan, bänditapahtumia ja uutta potkua nuorteniltoihin. Suunnitteilla on myös Kyrönmaan nuorten oma musikaali, Anna Granlund kertoo.

Suuria odotuksia kohdistuu myös Vaasan yliopiston Levón-instituutin palvelusopimusmalli-hankkeen avaamiin mahdollisuuksiin maaseudun palvelutarjonnan turvaamisessa. Tämä Vaasan yliopiston Levon-instituutin luotsaama hanke on herättänyt kiinnostusta myös valtakunnan tasolla.

Arjen kehitystyötä

Käytännössä monet hankkeet ovat euromääräisinä pieniä, mutta vaikutuksiltaan merkittäviä. Erityisesti isokyröläiset ovat kunnostautuneet hankerintamalla.

– Kolmen kunnan vertailussa isokyröläiset ovat piirun verran muita edellä, mitä tulee hankkeiden määrään. Näkyvinä todisteina ovat esimerkiksi

Treffikammarin vilkas toiminta, Tuuralan kylätupa ja Ylipään huoltorakennus sekä ranta. Nuoria ilahduttaa erityisesti Isonkyrön liikuntahalliin noussut kiipeilyseinä. Orisbergin toiminta-keskuksessa on kesän aikana kunnostettu useita rakennuksia ja kävijämäärä on jo tuplaantunut edellisiin kesiin verrattuna, hankeneuvoja **Arja Suomalainen** selvittää.

Kyrönmaan matkailuun tuo lisäpotkua Kalliojärven yritysryhmähanke, jonka avulla viime vuosina voimakkaasti laajentunut matkailukohde saa uutta ryhtiä ja myyviä lomapaketteja. Usean yrittäjän yhteistä kehittämishanketta vetää **Päivi Lapiolahti**. Sanomattakin lienee selvää, että matkailun kärkiyritysten kehittäminen säteilee euroina koko alueelle.

Tähän saakka Isonkyrön kunta on hallinnoinut koko Kyrönmaata kattavaa Patikka-hanketta. Kuluneena syksynä kunta otti hallinnoitavakseen myös seutukunnallisen matkailuhankkeen, joka tukee ja markkinoi alueen kaikkia matkailuyrityksiä. Matkailuhankkeen projektipäällikkönä toimii **Päivi Asp**.

Tulevaisuus avoin

Kehittämisyhdistys on vuosien varrella lunastanut paikkansa Kyrönmaalla. Toiminnan-johtaja **Matti Jaskari** kertoo, että uusia yhteydenottoja tulee joka viikko. Ihmisiä kiinnostaa tietää, voisiko heidän ideaansa saada YHYRES-kehittämisyhdistyksen rahoitusta.

– Meillä on ollut kuluvalla ohjelmakaudella eli vuosina 2000-2006 jaettavana yhteensä 3,7

miljoonan euron kehittämispotti. Siitä on tähän mennessä rahoitettu yli 70 hanketta.

Seuraavan ohjelmakauden suhteen kaikki on vielä avoinna. Näillä näkymin vaikuttaa siltä, että kehittämissyhdistyksen ja EU-hankkeet tulevat säilymään maaseudun kehittämistyössä.

YHYRES-kehittämissyhdistyksen uhkana on, että se liitetään osaksi ruotsinkielistä kehittämissyhdistystä. Sen jälkeen Kyrönmaalla olisi huomattavasti vaikeampi saada uusia hankkeita, kun rahoista kilpailisi melkein parinkymmenen kunnan asukkaat.

Toistaiseksi Kyrönmaalla jatketaan maaseudun

kehittämistä positiivisella mielellä. Seutukuntaan on vuosien varrella kasvanut lukuisia hankeosaajia ja yhteistyöverkostoja, joiden avulla on saatu uutta virtaa Kyrönmaalle.

Eikä sitä koskaan tiedä, vaikka joulupukki toisi vanavedessään sen huikkeimman hankeidean, joka nostaisi Kyrönmaan kaikkien suomalaisten tai vaikka eurooppalaisten tietoisuuteen. Maailmahan on pieniä ihmeitä täynnä – myös EU:n hankemaailma!

Lisää tietoa YHYRES-kehittämissyhdistyksestä löytyy nettisivuilta www.yhyres.fi.

Kyrönmaan YHYRES-kehittämissyhdistyksen väki toivoo, että joulupukki toisi vanavedessään sen huikkeimman kehittämissyhteistyksen.

Isonkyrön Yrittäjien tapahtumia vuoden 2004 aikana

*Mika Salo Circuitin karting-ajot vetivät taas porukkaa mukavasti yhteiseen tapahtumaan. Ykköspaikan nappasi uudelleeni nuori Veli Alanen, toisena Juhani Klankki ja kolmosena Jari Lehtonen.
kuva Saija Viljanmaa*

*Pyöräretki Ylistaron ratsutilalle sattui sopivasti piskojen väliin ja aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta. Jokainen osallistuja sai kokeilla kuinka hevosta piti käskyttää. Onneksi meille annettiin sävyisät ja kiltit ratsut.
kuva Jussi Lehtonen*

*Alkukesästä aloittivat yrittäjät reippaasti lentopallourheilun Ikolan nuorisoseuran kentällä. Harmi vain kun jatkuvat sateet tyrehdytti hyvin alkaneen harrastuksen.
Kuva PeeVee*

*Viruskoulutusta Kalliojärvellä. Jokainen tietokoneen kanssa taiteileva tietää, mitä voi tapahtua jos virus iskee. VLP kouluttajat kertoivat, miten ongelmiin voi varautua ja mitä tulevaisuus tuo sillä saralla.
Kuva PeeVee*

Olli Linjala osasi kertoa vakavaa asiaa huumorin keinoin. Laatukoulutuksessa Kalliojärvellä oli mukana yli 300 Kyrönmaalaista yrittäjää.

Tuuralan Kaffituvalla, minigolfin ohella miehille aiheutti päänvaivaa, minkä vuoden mopo oli kyseessä. Nuujan Auliksen paappamallinen tunturi oli joko 61 tai 62 vuodelta. Edelleen toimintakykyinen ajopeli kuitenkin.

Isossakyrössä jo viisivuotta sukututkimustyötä tehnyt Pohjanmaan historiallisen seuran Juuret-toimikunta postittamassa talkoilla jäsenjulkaisuaan. Mukana Antti ja Saara Reini, Allan Valtari ja Liisa Hakamäki. kuva Tarja Ollila

Isonkyrön koiranäyttely 2004 pidettiin koulukeskuksessa. Valtakunnallinen koiranäyttely keräsi paikalle 400 koiraa. Järjestäjänä Lapuan koiraharrastajat yhdessä Isonkyrön 4-h yhdistyksen kanssa. kuvat Tarja Ollila

Tuuralan uutta tietä kävi katsastamassa myös ministeri Ben Zyskowiec. Hänestä tuli samalla reissulla Kyläkaffilan osakkeen onnellinen omistaja. Osakkeen arvo on 2 euroa. Kansanedustaja Petri Salo kuului ministerin seurueeseen. Joukko Tuuralan kyläläisiä oli saapunut tervehtimään ministeriä. Kuva Reijo Havina

Kyrönmaan Opisto piti puukonvalmistus kurssin, jossa vetäjänä oli puukkoseuran puheenjohtaja Taisto Kuortti.

Kesällä järjestivät Kyrönmaan Invalidit Suomen Invalidiliiton henkilökohtaiset boccian SM-kisat.

Naurishaurukkahia Pyhän Laurin pitoja varten valmistavat Matti Ikola, Anna-Maija Arkkola, Kaisu Rantala Kauhajoelta, Terttu Ikola, Maija-Liisa Luoma, Hilikka Rinnekari, Sinikka Maunuksela, Hillevi Kontsas, Anita Haapanen ja Päivi Hyppönen.

700-vuotisjuhlan päivällistyöryhmän kokoonpano oli:

Anna-Maija Arkkola, Kaisu Rantala Kauhajoelta, Terttu Ikola, Hilikka Rinnekari, Sinikka Maunuksela, Anita Haapanen, Päivi Hyppönen, Katri Kempainen ja Hilikka Lehtonen. Kuva Raili Raunio

Ruakalista

Pyhän Laurin piroos tarjottiin keskiaikaasesti valamistettuja ruakia. Aluiksi syätihi silakoota, juustua ja nokkoosilla täytettyjä munia. Sen jäläkehen kaura- ja verimakkaroota sinapin kans ja paistettuja kukoon kinttuja. Väliiruuksi nautittihi väskynäsoppaa. Sitte vasta härjänpaisita muusattujen hernehien kans ja naurishaurukkahia. Viimeesenä otettiin piparkaaku, luumuja ja viikunootahapatetun kerman kans. Koko aijan oli eheroolla ohorarieskaa ja voita, juhulakaljaa ja hunajaista vettä.

Keskiaikaisten pitojen päätteeksi sai jokainen osallistuja mukaansa soppalusikan sekä lautasina toimineen päreän ja ruisleivän.

Kuva K.Kemppainen

Perinteiset joulunavajaiset museon alueella

Tyytyväisen näköisenä istuivat pukki ja muori hevoskyydissä. Hevoskyyti taitaa olla varmin tapa matkustaa näillä leveyksillä kun tahtoo tuota luntakin olla vain satunnaisesti reen jalasten alle.

Joulunavajaisissa valoa pimeään kaamosaikaan toivat lapset kynttiläkulkueellaan. Samanaikaisesti syttyivät jouluvalot vanhalle kirkolle valaisten jyhkeää kivikirkkoamme sekä nauhana loistavat valoketjut kadun ylle.

Kuvat PeeVee

*Hyvää Joulua
ja onnellista
Uutta Vuotta!*

ARTON AUTO

66440 TERVAJOKI • Avoimna ark. 9-18, la 9-15

www.artonauto.fi

Teitä palvelevat:

Arto Ulvinen (06) 478 8775
Sami Lapiolahti (06) 478 8774
Tom Blomström (06) 478 8777
Heikki Latvala (06) 478 8778
Hyundai huolto (06) 478 8780

Huollamme kaikki merkit!

**Käytettyjen autojen erikoisliike
Kauttamme myös uudet Hyundait!**

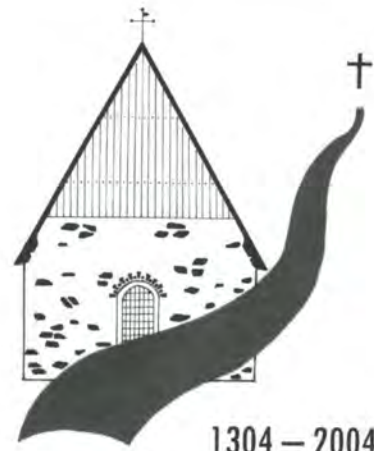

*Hyvää Joulua
ja
Onnellista
Uutta Vuotta 2005*

**Tervajoen
Kiviveistämö Oy**

puh. 06-478 7600
fax 06-478 7620

www.tervajoenkiviveistamo.fi

1304 – 2004
ISONKYRÖN VANHA KIRKKO

**Isonkyrön
seurakunta**

*toivottaa
Pohjankyrön kansalle
Joulurauhaa ja
Siunausta Vuodelle 2005*

Tiiko Trans

Autohuolto

06-4785969

Kuljetukset

Lavetti

Maanrakennus

040-5596210

0400-268892

Tiiko Trans Ay Tuuralantie 770 66440 Tervajoki

**Kuljetusliike
LAURI YLINEN Ky**
Hitsauskaasut- ja tarvikkeet
Nestekaasua
Tervajoki, puh 478 5070

Paulan Pirssit

Paula Markko • 0400 668 113
• 0400 362 027

V-M TUOMINEN Oy
puh. 06-472 4784, 0400-567 447

**KULJETUSLIIKE
MARKKO OY**

S & M ERKKILÄ Oy
- karjankuljetus
- autokorjaamo
puh. 471 4133

Rahti-Kujala Oy
Pohjankyröntie 89, 61500 Isokyrö

Kuljetus J. Kujala Ky
Luhdantie 54, 61500 Isokyrö
Puh. 06-472 4566, 0500-365 666
Fax 472 4551

**Puutavarakuljetukset
Heikki Laine**

Olli Riihimäki Oy
Puh.0400-662 289

Kalevi Riihimäki
- maatalouskuljetukset
puh. 0400-263 511

Juhani Saukko Ky

Heikki Riihimäki Oy
Puh. 472 4546, 0400-861 028

**Vuokraa kone
ja puhalla itse!**

- eristeet ja kone mahtuvat kärryyn
- puhaltamalla täytät kaikki kolot
- edullinen ja nopea eristystyö
- ekologinen puukuitueriste ei kutise
- helpolla energialaskua pienemmäksi

Soita! 0800-135084

 EKOVIILLA®
Elämää kestävä lämmöneriste

Jussi Lehtonen

Linja-autoliikenne
06-4713860, 0400-797000
www.jussilehtonen.com

**Kyrönmaan
Jätehuolto**

Erkki Mullola
0500 261 435

Aulis Nuuja Oy

61500 ISOKYRÖ

☎ 471 4444
0400-664 444

KYRÖÖNKIRJURIT OY

Kyröntie 3, Isokyrö

Alli Koskinen-Keko Virpi Kukila
Puh/fax 06-4713 672 Puh/fax 06-4724 066
0400-561 810

ISONKYRÖN KUKKA JA LAHJA

P. 471 4200
HILKKA HUHTAMÄKI

KYRÖNMAAN SAMMUTINHUOLTO KY SISÄASIAINMINISTERIÖN HYVÄKSYMÄ SAMMUTINHUOLTO

• MYYNTI • TÄYTE JA TARKASTUKSET

VAASA
Liisantie 1
Puh. 322 3465

ISOKYRÖ
Puh. 471 3840
0400-762 195
322 3465

**Kiittäen kuluneesta vuodesta
toivotan asiakkailleni**

**Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta**

Korjaamo Arto Kuusikko

471 3900, 0400-160 230

*Kiittäen asiakkaitamme
kuluneesta vuodesta
Rauhallista Joulua
ja
Hyvää Uutta Vuotta*

RAKENNUSTARVIKE KY BUCKMAN & MULLOLA

61500 ISOKYRÖ, puh. 06-471 3362

Palvelemme Isossakyrössä
myös postiasioissa

Avoinna:

Ma-To 8-17
Pe 8-18
La 8-13

posti

*Hyvästä yhteistyöstä
kiittäen sekä
Menestyksellistä
Uutta Vuotta toivottaen*

TOIKAN TILIPALVELU KY

Sirpa Toikka

Toikan Sähkötyö Ky

66440 TERVAJOKI
06-478 5410, AUTO 0400-364 160
Telefax 06-478 5695

**Raimo
Hakala Ky**

**Kalkinlevitys-
palvelu**

KAIVINKONETYÖT • LAVETTIKULJETUKSET
0400-866 576

*Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Kiitos kuluneesta vuodesta.*

PARTURI-KAMPAAMO

F I I A

Anne Uusihaka
puh. 471 4220

**MUNKIN KAUPPA
ja KASVIHUONE**

66440 TERVAJOKI, puh. 06-478 5088

*Hyvää Joulua
ja Onnellista
Uutta Vuotta*

ISONKYRÖN KULJETUS OY

puh. 0500-268 333

Isonkyrön Kiinteistöhuolto

Timo Saranpää
050-3280280

- Toyota purkuosat -

Lae-Invest Oy

Laurilantie 7, 61500 Isokyrö

Puh. 471 3333 GSM 0400 763065

*Hyvää Joulua ja
Onnea Vuodelle 2005*

**KYRÖNMAAN
OSUUSMEIJERI**

Isokyrö, puh. 471 5100

Tmi MAKUMARIA
kiittää asiakkaitaan
kuluneesta vuodesta ja
toivottaa hyvää tulevaa
vuotta 2005 kaikille!

LOUNAS-KAHVIO

Maria Vuoriluoma

Pohjankyröntie 136

61500 Isokyrö

Puh. 06-4714430/040-5339622

*Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta*

Polyno

Ritaalantie 3, 66440 TERVAJOKI
Puh. (06) 478 7100, Fax (06) 478 5605
www.polyno.fi • email: myynti@polyno.fi

**PYÖRÄKORJAAMO
T:MI HARRY KARHU**

Pohjankyröntie 176 ■ 61500 Isokyrö
0400 - 569 808

*Hyvää Joulua ja
Onnellista
Uutta Vuotta*

Pohjankyrö *lehti*

PS. Lahjakorttimme on hyvä joululahja

Kokonaisvaltaista ATK-palvelua
Laitteet ja ohjelmat kotiin ja konttoriin
Oheislaitteet ja tarvikkeet

Pohjankyröntie 136
61500 ISOKYRÖ
Puh. 06 471 0080
Fax. 06 471 0081

OPERAATIO HIUS

Avoinna:
ti-pe 10-18
la 9-14
muulloin sop. mukaan

Marjo-Riikka Rimpisuo
Keskuskatu 2, 61500 Isokyrö
Puh. 06-471 4246

Asiamiesposti palvelee sinua liikkeen
aukioloaikoina

Lähikauppias

Valinta Mäkinen

61550 Orismala, puh. 472 4580

AUTTAA ALENTAMAAN KOLESTEROLIA

Julia 17

**KYRÖNMAAN
JUUSTOMESTARIT OY**

**Helkan pito-
ja siivouspalvelu**

HELKA AITTANEN

0400 222 308

- Erialaisten juhlien ja ruokailujen järjestäminen
- Siivouspalvelut Kyrönmaan alueella

Kyrönmaan Rakennustarvike Oy
Tervajoki 06-478 5630, 478 5631

Automyynti Jorma Havina

0400-666 096

JÄTEVESIKAIVOJEN- VIRTSAALAARIEN TYHJÄYKSET

Juha Waismaa

Puh. (06) 471 4007, 040 503 5047

mainos *PeeVee*

Pirkko Viljanmaa

044-3323700, f.4710200,

pirkko.viljanmaa@viljanmaakni.fi

Nopea ja puhdas kalkki

RAUNEX

OMPELUTYÖT,
ASUSTEET,
KANKAAT

PUUTYÖPAJA

LAHJATAVARAT,
LEIKKIMÖKIT,
TUULIMYLLYT,
ROSKAKATOKSET,
KORISTEKAIVOT.

**KYLMÄ-
SAARI** K
Y

61400 YLISTARO

06-474 0644

0400-363 604

HUOLTAA
TILATANKIT, JÄÄKAAPIT, PAKASTIMET, KYLMIÖT
AUTOJEN JA TRAKTOREITTEN KYLMÄLAITTEET

MYYMÄLÄ

PUH. 478 5408, 0500-864 372

AVOINNA

MA-PE 10-18, LA 9-15

OSTEOPAATTI ILPO TOIKKANEN

- Nikama- ja nivelkäsittelyt ja tutkimukset
- Akupunktiot ja hieronta

Keskuskatu 5, Isokyrö

Puh. 471 3715, 0400-635 469

Fiberjoint Oy

Valokuitukaapelihitsaukset

Kortesluomantie 526, 61550 Orismala

puh. /fax (06) 471 3937

GSM 0400-366 632

e-mail: vesa.valtari@netikka.fi

Automaalaamo Koski

P. 4724355

f. 4724855

Martti 0500-162488

Rainer 050-5831601

KIRJANPITO- JA TILINTAKASTUSPALVELU

Tuula Kupari

040-7413198

RADIO- JA TV-HUOLTO sekä muu SÄHKÖLAITEHUOLTO

Kyrönmaan Elektroniikka

Juhani Kujala, Jussintie 4, 61500 Isokyrö
puh. 06-471 3491, autopuh. 0500-560 411

Parturi-kampaamo

Enna

P. 06 4713830

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

RAKENNUSPALVELU

t:mi Veli-Jussi Viertola

puh.4714031, 0500-564618

Joulurauhaa
Vihersuunnittelu
Kirsi Salomaa Ky
Salomaantie 66, 61520 Lehmäjoki
Puh. 472 4205, 0500-868 765

*Rauhallista vanhan ajan Joulua
ja täyttymyksellistä vuotta 2005*
Studio Mielty
Pohjankyröntie 118
Isokyrö puh. 06-4785441

I L V E S
M E T A L L I
PL 26 61501 Isokyrö

Ilves Metall Oy Puh. 06-471 6300
Tolkintie 16 fax 06-471 6319
61500 Isokyrö www.ilvesmetalli.com

TÄYDEN PALVELUN RENGASTALO
KAIKKI RENGASALAN PALVELUT

RENGASMESTA
KURIKKA (06) 450 7900, TERVAJOKI (06) 478 5450

VÄHÄKYRÖ
puh. 478 4363
Autopuh. 0500-567 411
ISOKYRÖ
puh. 471 3636

*Riemukasta Joulua ja Uutta Vuotta
toivottaa*

Puusepäneliike
KEIJO HISSA

Keittiö-, komero- ja kylpyhuonekalusteet
Yryseläntie 49, 66440 Tervajoki
Puh. 478 5052, auto 0500 668 513, fax 478 5056

TATUN PUB

BILJARDI, TIKKATAULU
PIZZAA JOKA ILTA
OLUTTA, A-OIKEUDET

TILAT VUOKRATTAVISSA
KOKOUKSIIN YM.
TILAISUUKSIIN.

POHJANKYRÖNTIE 139
PUH. 4714 053, 040-5048 773

TERVETULOA

Raimo Somppi Ay
puh. 0500-265106

YRITTÄJIEN MAATALOUS OY
Matti Paasi
Keskuskatu 3, puh. 472 4588

KALLIOJÄRVEN VIHDEKESKUS

MAJOITUS - TANSSIT - JUHLAT JA KOKOUKSET
Tiedustelu ja varaukset 0400-667 629/Harri Maunuksela

- Huippuartisteja joka viikonloppu
- Juhla- ja kokoustiloja 20-400 asiakkaalle
- Lomamökkejä ympärivuotiseen käyttöön
- Grilli-Ravintola p.06-472 4860

Kalliojärvi

www.kalliojarvi.com

*Hyvää Joulua
Onnellista Uutta Vuotta*

**Kyrönmaan
Nuohouspalvelu**

T. Leppänen, puh. 0400-560 253

* TILAUS- JA *
PITOPALVELU *
WANHATUPA *
Tilauksesta joulun
ruoat ja leivonnaiset.
Marja Tuomisto *
p.4713443 *
040 730 9390

* LAHJA- JA *
KÄSITYÖLIIKE *
VILLAVINTTI *
Auki: 7.12.-23.12.
Ma-pe 10-18
la 10-15, su 12-15
P/F 4701330, 0400 865 282

TERVETULOA KOTISEUTUTALOLLE!

**KYRÖNMAAN
PESULA**

Puh. 4784 866

SUSANNA JA ERKKI JÄRVINEN

Palonkylän
parturi - kampaamo
Virpi Palo
Palonkyläntie 17
4714230

**HAUTAUSPALVELU
NIEMI**

**Keskuskatu 2
ISOKYRÖ
p. 471 3760**

**SEO-HUOLTO
LEHMÄJOKI**

Mäkynen ky
puh. 472 4286
050-329 5687 (Arto)
050 326 3845 (Aaro)

MARKET TERVAJOKI 4785131

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta
Vuotta*

Ma-Pe 9-21

La 9-18

Su 11-17

*Toivotan asiakkailleni
Rauhallista Joulua ja
Värikästä Uutta Vuotta*

**KYRÖNMAAN
Tapetti- ja Maalitarvike**

puh. 06-478 5699, Tervajoki

Nordean maksupalvelu- kuoren voit jättää postin kuljetettavaksi maksutta!

Laskun maksaminen maksupalveluna maksaa vain pienen osan siitä, mitä käteismaksu pankin kassalla. Kanta- ja Avainasiakkailta on mahdollisuus saada vielä siitäkin hinnasta 25-50 % alennusta. Tervetuloa kuulemaan lisää maksamisen vaihtoehtoja sekä Kanta- ja Avainasiakkaan eduista.

Nordea Pankki Suomi Oy

Nordea Tervajoki
p.4222555

Nordea

Muuraus- ja rakennuspalvelu T. Miilumäki

- Huoneistoremontit
- Kosteusvahingot ja mittaukset
- Kaikki rakennusalan työt

Siukuntie 7
66440 Tervajoki
050 378 4383
06 478 5532

LIIKE- JA MAINOSLAHJAT, ASUSTEET NANSKI

Hannu Pärkkä
0500-368694 www.nanski.fi
Laatua edullisesti jo yli 10 vuotta!

TAKSI

Tarja Hasunen
Tervajoki
06-4785 665
0400-268 088

• Nahka
• Turkis
• Kangas

*P*ompelimo
Raija Moilanen

Hälväntie 828
66440 Tervajoki
Puh. 06-4781518
050-533 2918

Isokyrö

Kädentaito
MarjaLiisaKaarniaho

Kankurintupa ja myymälä
Tuuralantie 778, ISOKYRÖ puh. 4785 963

Hyvää
Joulua

Tervajoen AUTOHUOLTO OY

Loukontie 5, 66440 Tervajoki
Avoimma ma- pe 8.00 - 17.00
la 8.30 - 14.00
Huolto puh. 4787025, 4785626
Varaosat puh. 4787000

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Huollot ja varaosat kaikkiin
automerkkeihin

TOYOTA - SUBARU - HONDA
Huolto ja alkuperäisosat

*Joulurauhaa
ja
Onnellista Uutta
Vuotta*

DIESEL KORJAAMO
V. KUJALA

Esan Paja Oy

Lehmäjoki
06-472 4340, 0500-363 834

Kiittäen kuluneesta vuodesta

Tapani Kangas

Puh. 472 4217
Lehmäjoki

Toiminta jatkuu edelleen

KYRÖNMAAN LÄHIVAKUUTUS

Isokyrö 06-471 5300
Laihia 06-477 4150
Vähäkyrö 06-478 4300

ISONKYRÖN FYSIKAALINEN HOITOLAITOS

ISOKYRÖ puh. 471 3467 • VÄHÄKYRÖ puh. 478 4598

FYSIKAALISET HOIDOT • HIERONTA • KUNTOSALI • UIMA-ALLAS
KOKOUSTILAT • SAUNA • GRILLIKOTA • AVANTOUINTI

Kari Mäki

Keskuskatu 3, ISOKYRÖ
Puh. 040-726 3329

LVI-TYÖ S. Keisanen

*kiittää asiakkaitaan
kuluneesta vuodesta*

ja toivottaa

Rauhallista Joulua

sekä

Onnea Vuodelle 2005

JOHAN

Puh. 472 4798

61550 ORISMALA
puh. 472 4673, 0400-366 473

www.rinta-jouppi.com

Noin 1000 auton

JÄTTIVALIKOIMA

kuvilla ja tiedoilla netissä!

Rinta-Joupin Autoliike

TURKU • HELSINKI • PORI • JYVÄSKYLÄ • VAASA • OULU • MIKKELI

TERVAJOKI • (06) 478 7700

Star-Auto Oy

AUTOMYYNTI & MAALAAMO
ISOKYRÖ 06-471 3701, 0500-661 381
www.starauto.fi

✻ Luotettavaa Autokauppaa ✻

Diplomivyöhyketerapeutti

RAIMO SIPPOLA

- Hieronta
- Jäsenkorjaus
- Kuppaus

Ulvilantie 95, 61550 Orismala, puh. 472 4601

Maatalous

NOROLAMPI Ky

Tervajoki

☎ 478 5023

Toivottaa Hyvää Joulua ja

Onnellista Uutta Vuotta

***Hyvää Joulua ja
Onnellista
Uutta Vuotta 2005***

**TERVAJOEN
AUTOKESKUS OY**

Tervajoen Autokeskus Oy Kaupparaitti 3, 66440 Tervajoki, myynti@tervajoenautokeskus.com

GRILLI-KAHVIO
Tarjantti

ISOKYRÖ 06-471 3875

TARJANTIN
Kahvikamari

*Tarjantin Kahvikamari laajensi ruokailutilojaan.
Kiitoksia onnitteuksista Aarnelle ja muille asiakkaille!*

- Lounas noutopöydästä ark. 11-14
- Pizzaa päivittäin 11-21

TERVETULO A SYÖMÄÄN!

ISONKYRÖN LVI
PL 26, 61501 ISOKYRÖ
puh. (06) 471 4190
TARVIKE

myynti asennus huolto suunnittelu

Pohjankyröntie 139
61500 Isokyrö

liike avoinna
ark. 8-16.30
la 9-12

TANUN TAVARA

K. Lehtonen

Perttiläntie 603

Puh. 472 4504. 0500-861 165

T:mi Raimo Kaksonen

Vesitornintie 10, Tervajoki

Puh. 478 5276, 040-550 1312

Radio-, TV- ja antennihuolto

ravintola
Kirsikka

Tervajoki Loukontie 6
Sinikka Jokinen 4785770
Lounas ma-pe 9-17
la 9-16
su 11-17
tai sopimuksen mukaan

Kaiken maailman
Autoille

Auto- ja Konekorjaamo
Velj. Lehtonen Ay
Ikolanlarvantie 2
Puh. 471 3268

Kiitämme Isonkyrön Joululehden

kirjoittajia,

mainostajia sekä lukijoita

ja toivotamme kaikille

Hyvää Joulua ja Onnekasta Tulevaa Vuotta!

Isonkyrön Yrittäjät ry

*Siinä, sydämeni, on sinun hiljaisuutesi
sinun juhlasii, joulusi.
Rukouksesi olkoon vain:
valaise minun tallini, joulun lapsi,
Jumalan Poika, maailman valo.
Kuuntele sydämeni.
Anna Hänen siunata tämä hetki,
tämä joulu, tämä elämä.*

(Pia Perkiö)

Rauhallista Joulua!

Ylihärman

Säästöpankki

Isokyrö Puh. 06-471 5000

**ARKKITEHTUURITOIMISTO
JUKKA ULVINEN**

Perttiläntie 595 • 61550 Orismala
ISOKYRÖ
puh/fax (06) 4724618 ja 0400 661421
jukka.ulvinen@netikka.fi

JR
KURIIRI

050-555 5669

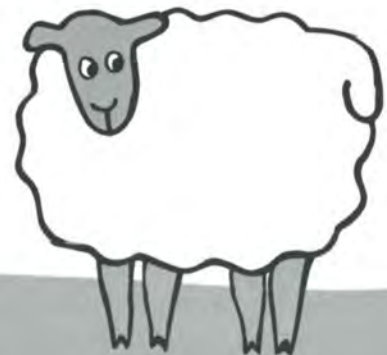
0500-261 032

050-532 3111

KULJETUSPALVELU

*Rauhallista joulun-
aikaa ja onnekasta
tulevaa vuotta!*

Pässinpökkimä

Pohjankyröntie 233, 61500 Isokyrö
puh./fax 06-471 4122 gsm 050-559 6200
e-mail tarja.rinta@nic.fi www.passinpockkima.net

Pollarin TAKSI

040 866 8668

Isokyrö

*Joulun toivotuimmat lahjat.
Tule tutustumaan laajaan valikoimaamme.*

KULTASEPÄNLIIKE AKI ARO Ky

Kauppakatu, 66400 Laihia

PUH.06-477 0324

**Hyvää Joulua ja
Onnellista uutta vuotta**

TAKSI

Seija Leppinen

Taksi/invapalvelut

puh. 050-594 4863, 471 3780

Nortech METAL OY

Tolkintie 21 • p. 4714643

www.nortech.fi

Rauhallista Joulua ja hyvää

Uutta Vuotta

toivottaa

KORJAAMO

Heikki Maunuksela

Puh. 0500 561 593

(06) 472 4556

VM-KULJETUS OY

- Nostolavat
- Vaihtolavakuljetukset
- Hiekoitukset ja harjaukset

Veli-Matti Lepistö • Gsm 050 3259 725 • Isokyrö
www.vmkuljetus.fi

Isonkyrön keskustassa

vieraskoti LIIESA

viihtyisiä majoitushuoneita
kohtuullisin hinnoin.

Tiedustelut

0400 871 522 Liisa

0400 664 659 Esa

Ps. Meillä onnistuvat myös kokoukset ja pikkujoulut

Isonkyrön APTEEKKI

Pohjankyröntie 139, Isokyrö

Puh. (06) 478 8000, fax (06) 478 8020

Isonkyrön Apteekki

Palvelemme ma-pe 9-17, la 9-13

Julkaisija: Isonkyrön Yrittäjät ry
Kansikuva: Niko Latvala, Isokyrö, vanhan
kirkon piir.kilpailun nuorimman
sarjan voittaja
Taitto: Pirkko Viljanmaa
Painos: 800 kpl
Painopaikka: Painotalo Casper

Yhteistyökumppanit - yrittäjä ja paikallisosuuspankki

Kyrönmaan Osuuspankki on yrittäjän tuttu ja turvallinen yhteistyökumppani. Yritysasiakkaanamme Sinun on helppo keskittyä olennaiseen.

Kyrönmaan Osuuspankista saat itsellesi ja yrityksellesi kattavat palvelut sekä kilpailukykyiset tuotteet niin omiesi kuin yrityksesi raha-asioiden hoitoon. Tunnumme ja osaamme paikalliset olosuhteet. Siksi voimme tarjota aidosti henkilökohtaista ja ihmisläheistä palvelua.

*Tule Kyrönmaan Osuuspankkiin.
Se kyllä kannattaa!*

KYRÖNMAAN
OSUUSPANKKI

Isokyrö - Kokkola - Vaasa - Vähäkyrö

Kiitämme kuluneesta vuodesta

toivotamme

Hyvää ja rauhallista joulua

sekä onnekasta

tulevaa vuotta

AINA EDULLISIA TUOTTEITA JA
YSTÄVÄLLISTÄ PALVELUA
LÄHELLÄ KOTIA

KK-MARKET
HATTUNEN

puh. 471 5900 ISOKYRÖ

Valoisa Joulutalo

UPO
HELKAMA
AEG
CYLINDA

GRUNDIG
ELECTROLUX
AIWA

- stereot — videot — TV:t — pölynimurit
- kahvinkeitin, ym. ym. edullisin hinnoin

KYRÖNMAAN
SÄHKÖ OY

30 v.

☎ 06-478 5300, 478 5446, Fax
0400-561 644

MAAKUNNAN SUURIN KORISTEVALAISIN VALIKOIMA